Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903. Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 19—Vol. LIX. Friday, 19th May, 1961 REGISTERED AT THE G.P.O AS A NEWSPAPER Price: FOUR CENTS

SOUTH AFRICAN LIBRARY 23 MAY 1961 SUID-AFRIKAANSE BIBLIOTEEK

NO BOYCOTT BY COMMUNISTS

IN spite of the decision of the governments of Ghana and Nigeria, and of leading political parties in other African states, to boycott South African goods, the U.S.S.R. and other communist countries are increasing their trade with Verwoerd's South Africa. For many years it has been taken for granted that the principles of the Union government were so anti-communist, and those of the communist governments so anti-apartheid, that neither could afford to do business with the other. Now, however, several facts have shown that this was a mistaken view.

Shaken by the new "Kennedy" line in Africa, and the cutting of the commonwealth link, the Afrikaner Nationalists are indeed reaching out towards the communist nations, no doubt in the hope that they will be able to play them off against the Western Powers

Such a possibility was hinted at many months ago by Mr. Eric Louw, Minister of External Affairs, but few took him seriously.

Communist Countries Buy And Sell

Now however the Minister of Economic Affairs, Dr. Diederichs, has confirmed it. Speaking in Parliament on 27th March he said that exports behind the Iron Curtain could be expanded to compensate for commonwealth trade losses.

The communist world sells -and buys-about R26,000,000 £13,000,000) to and from South Africa ("Cape Argus," 29th March) Principal South African exports are: wool, minerals, machinery, chemicals. And principal communist export, are: glassware, fibres, yarns tools, machine tools, earthenware, motor vehicles (Skoda from Czechoslovakia).

Russian Crude Oil

The Russians tried just over a year ago to step up this trade dramatically by offering crude oil, for refining in South Africa, at a lower price than the ruling oil company prices. There is one refinery in production in the Union—that of the Vacuum Oil Company. And the Shell Oil Company is building another. Both are at Durban,

"Contact" learns that the proposal was put to the Department of Commerce and Industries unofficially at the time a communist (Czech or Polish) trade delegation was in the Union.

The Union government responded favourably, and put the proposition to the oil companies

The companies refused All over the world they are doing all in their power to keep out Russian oil. And the experiences of the oil companies in Cuba, where their refineries were first expropriated by the Castro government, and then put to refining Russian oil do not make the companies any more willing to have the state-subsidized competition of Russian oil.

These negotiations were kept secret and have not been given any publicity.

Fish Meal To East Germany

A more successful stepping-up of trade with the communist world occurred in October or November of 1960. Without any publicity the chairman of the South African Fish Meal Producers' Association went to East Germany and negotiated a deal with communist East Germany.

Part of the late 1960 and 1961 production of South African and South West African fish meal (dried, powdered fish) was sold to East German buyers for R2,000,000 (£1,000,000).

The deal was all the more favourable to South African exporters because there is a world glut of fish meal, which is used principally in stock feeding.—"Contact", May 4, 1961.

The majority of men have entirely lost all capacity of recognising the distinction between good and evil, falsehood and truth.

—Tolstoy.

INDIA RAISES MEMORIAL TO "JALLIANWALA"

["Indian Opinion" Service]

NEW DELHI (By Mail)—A £69,375 column of redstone representing a flaming torch and standing 45 feet high has been built as a memorial in Jallianwala Bagh, Amritsar, to the 379 people who fell to the bullets of General Dyer's troops 42 years ago. The memorial, christened "Flame of Liberty" was unveiled by President Rajendra Prasad, on April 13, the 42nd anniversary of the massacre. In addition to the well in the Bagh (park) the bullet marks on the high walls skirting the scene of the tragedy have been preserved.

Touching scenes were witnessed as the President, accompanied by Prime Minister Nehru, who is chairman of the Jallianwala Bagh Memorial Committee, braving the rain and wading through mud and slush, went to the Martyrs Well and placed a wreath. About 123 fleeing persons had fallen in this well and lost their lives in the stampede at the time of the firing.

45ft. Column

Built at a cost of £69,375, and designed by Mr. B. Polk, an American architect, assisted by the Indian architect Mr. T R. Mohindru, the 45ft. high redstone memorial column represents a flaming torch.

In conformity with the solemnity of the occasion, the widows and descendants of the martyrs had been invited to the function

Besides the Martyrs' Well, the Memorial Trust Committee has preserved the marks of bullets on the high walls skirting the 2,400 sq. yard scene of the tragedy. These bullet marks are now prominently marked out by wooden frames. The memorial took four years to complete.

Inviting the President to unveil the memorial, Prime Minister Nehru said that the memorial reminded people of the basic necessities of unity and emotional integration and maintenance of freedom. If they kept this ideal before them and subordinated all their selfish interests to national unity, no foreign power could cast an evil eye on India.

Mr. Nehru said that the memorial had not been raised out of enmity towards anybody, but the main consideration was to perpetuate the memory of those martyrs who had shed their blood jointly and shown the way to freedom. The memorial, he added, also reminded them of the days when the country had not been partitioned and all sections of the people—Hindus, Muslims Sikhs and Christians—had struggled unitedly for its liberation.

Mr. Nehru said that the bullets of General Dyer did not discriminate between Hindus and Muslims. The result was that

(Continued on page 149)

Bagh Widow Tore Up £1875 Cheque

PRESIDENT PRASAD on April 13 received 70-year-old Rattan Devi, whose husband, Chaudhari Chajju Bhagat, was among the 379 killed in the Jallianwala Bagh firing on April 13, 1919.

Mrs Rattan Devi was presented with a cheque for £1,875 by the British Deputy Commissioner of Amritsar as compensation for her husband's death. She refused to accept any compensation and tore up the cheque in the presence of the Deputy Commissioner.

President Prasad had expressed his desire to see Mrs Rattan Devi. He asked her how she had brought up her children and what they were doing. The interview lasted about 15 minutes.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Indian Opinion

Private Bag, Durban.
Telephone: Mount Edgecombe 30.
Telegram and Cable: "GANDHI."

FRIDAY, 19TH MAY, 1961

Living In Fear

THE whole of South Africa is a fear-stricken country. And this includes the ruling Whites. On the surface there seems to be a calm but underneath large variety of fires is smouldering: White fears Black, Black fears White; and within the Blacks, sections fear one another in spite of the concord which exists at leadership and party levels. All this is due to the policy of Apartheid followed by the Government and the manner in which 'granite' steps have been taken in recent times to enforce and brace up Apartheid.

Because the White man in the country fears the Black man he is taking all kinds of measures to protect himself. He is developing Bantustans and Group Areas; instituting job-reservations and creating a dictatorship which, he hopes, will permanently entrench him. All this, of course, arises out of fear. Unfortunately these steps will not protect him permanently. They will only lead to his destruction and, initially, to the destruction of those who will break down these protective measures. It is tremendously tragic for civilisation in South Africa that the ruling Whites of the country have lost all sense of reason, proportion and balance. Every step they are taking to protect themselves against the Blacks will ultimately recoil against them. They build with hate and unless there is a radical change in the philosophy of the Black people of this country they will reap in hate. They are in the particularly uncomfortable position of someone riding a tiger...he cannot hope to dismount.

While the White man fears the Black man and is taking steps to protect himself, within the community of Black people in this country there are tensions and fears. Superficially, at the level of leadership and parties it would appear—rather it is made out—that there is accord of purpose, object and action. Unfortunately this is not really true. It is an over-simplification of the situation. The Coloured man is not altogether certain that the African wants him and will allow him a place in the South African sun when he comes into his own; the Indian is afraid of both the groups for both claim that he is a foreigner. And whatever might be claimed by African leadership it is the ordinary mass of African people whom the ordinary mass of Indian people fears. In any explosion between White and African the Indian will have no time to decide which side he will choose he will be caught in the cross-fires. Although some Indian leaders—having, in any case, no substantial following—claim that the Indian people are one with the African people the position is not so simple. The Indian people, really are nowhere. Their numbers are too small for any one to be interested in their support. In the disastrous future of

(*Continued on next page*)

GANDHIJI'S IDEA OF GRAM-SWARAJ

MY idea of village *swaraj* is that it is a complete republic independent of its neighbours for its own vital wants and yet interdependent for many others in which dependence is necessary. Thus every village's first concern will be to grow its own food crops, and cotton for its cloth. It should have a reserve for its cattle, recreation and playground for adults and children. Then if there is more land available, it will grow useful money-crops, thus excluding *ganja*, tobacco, opium and the like.

The village will maintain a village theatre, school and public hall. It will have its own waterworks ensuring clean water supply. This can be done through controlled wells or tanks. Education will be compulsory up to the final Basic course. As far as possible every activity will be conducted on the co-operative basis. There will be no castes such as we have today with their graded untouchability.
(*Harijan 26-7-'42.*)

* *

Non violence with its technique of Satyagraha and non-co-operation will be the sanction of the village community. There will be a compulsory service of village guards who will be selected by rotation from the register maintained by the village. The government of the village will be conducted by a *panchayat* of five persons annually elected by the adult villagers, male and female, possessing minimum prescribed qualifications. These will have all the authority and jurisdiction required. Since there will be no system of punishments in the accepted sense, this *panchayat* will be the legislature, judiciary and executive combined to operate for its year of office.

Any village can become such a republic today without much interference, even from the present Government whose sole effectual connexion with the village is the exaction of the village revenue. I have not examined here the question of the relations with the neighbouring villages and the centre if any. My purpose is to present an outline of village government. Here is perfect democracy based upon individual freedom. The individual is the architect of his own Government. The law of non-violence rules him and his Government. He and his village are able to defy the might of the world. For the law governing every villager is that he will suffer death in the deefnce of his and his village's honour.

To model such a village may be the work of a life-time. Any lover of democracy and village life can take up a village, treat it as his world and sole work, and he will find good results. He begins by being the village scavenger, spinner, watchman, medicine man and school master all at once. If nobody comes near him he will be satisfied with scavenging and spinning.
(*Harijan 26-7-'42.*)

* *

The villagers should develop such a high degree of skill that articles prepared by them should command a ready market outside. When our villages are fully developed there will be no dearth in them and men with a *high degree* of skill and artistic talent. There will be village poets, village artists, village architects, linguists and research workers. In short, there will be nothing in life worth having which will not be had in the villages. Today the villages are dung heaps. Tomorrow they will be like tiny gardens of Eden where dwell highly intelligent folk whom no one can deceive or exploit.

The reconstruction of the villages along these lines should begin now. The reconstruction of the villages should not be organized on a temporary but permanent basis.

Craft, art, health and education should all be integrated into one scheme. *Nai Talim* is a beautiful blend of all the four and covers the whole education of the individual from the time of conception to the moment of death. Therefore, I would not divide village uplift into watertight compartments from the very beginning but undertake an activity which will combine all four. Instead of regarding craft and industry as different from education I will regard the former as the medium for the latter. *Nai Talim,* therefore, ought to be integrated into the scheme.
(*Harijan 10-11-'46*)

In fact, the source of all wealth is the country; there only are real riches.

—Tolstoy.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

SOUTH AFRICAN LIBRARY 447 MAY 1961 SUID-AFRIKAANSE BIBLIOTEEK

LIBERALS WRITE TO PRIME MINISTER

REPUBLIC WILL NOT ENDURE

THE Republic of South Africa which will be inauguarted on May 31 will not endure because it is based "on the assumption that people of different races cannot live in peace together, and on cruel and discriminatory laws." This statement is contained in a letter addressed to the Prime Minister by Mr. Alan Paton, the National President of the Liberal Party, Mr. Jordan K Ngubane, the National Vice-president of the Party and Mr. Peter Brown, the National Chairman of the Party.

"On May 31st you will be celebrating the inauguration of the new South African Republic and the attainment of an ideal long cherished by the Afrikaner people. We accept the fact that South Africa is to become a Republic, although we have condemned. and still condemn, the methods by which you brought it about, in that you refused to consult four-fifths of the people of our country. Nor do we expect your Republic to endure, based as it is on the assumption that people of different races cannot live in peace together, and on cruel and discriminatory laws.

"Your new Republic will have no friend in the world, unless it be the tottering regime of Portugal. Its apartheid policies are unacceptable everywhere..

"It will be further isolated by its recent withdrawal from the Commonwealth of Nations, a withdrawal directly due to your insistence on the practice of race discrimination.

"It will receive little support from the African people, who, under your very eyes and contrary to the statements of your information service, are moving from passive to active opposition.

"It will receive as little support from the Indian people of South Africa. Who could expect it from those who suffer such anxiety and hardship under the harsh Group Areas Act and other discriminatory laws?

"Even the Coloured people, so long the supporters of white South Africa, are now turning against you. Their new Coloured Convention has rejected a destiny which makes them a buffer between White and Black.

"You will get little support from the English speaking people, except from those who are prepared to move into the inferior position which the Coloured people are now vacating. The rest of them are learning that race discrimination in Africa is impossible and indefensible.

"You are called by your followers, the saviour of Afrikanerdom, but history will call you its destroyer, unless you halt before it is too late. Even amongst your own, the will to dominate is losing its ancient power.

"Your withdrawal from the Commonwealth has dealt a deadly blow to the economy of the country. You taik of costly schemes of racial separation while the country grows poorer and poorer and while you yourself are spending more and more on precautions and defence. Confidence is at its lowest ebb.

"Last Oc ober we called for a new National Convention. We now repeat that call and ask you to summon such a National Convention, representative of all South Africans whose aim would be to find a new policy for our country, which would command the support of its people and restore our confidence in the future and our prestige in the world.

"Only such a solution has any hope at all and we urge you to help us to find it. Otherwise history will pass on you a judgment only less harsh than it passed on Adolph Hitler, whose cruel empire lasted only the barest fraction of its vaunted thousand years."

GOANS SEE NEHRU

NEW DELHI (By Mail)

A THREE-MAN delegation of the Goan National Union waited on Prime Minister Nehru recently and requested him to see that the Congress Party put the Goa issue on its election manifesto as one of its major concerns, with a positive stand that it would strive to free Goa by the end of 1962.

The delegation, which was led by Mr. M. J. D'Souza President of the Goan National Union, was with the Prime Minister for about 20 minutes.

In a signed statement issued after the meeting, Mr. D'Souza said: "The Goan problem was discussed both in the national and international contexts. The Prime Minister was also informed that the Goan National Union had a complete programme to build up the momentum of the Goan movement," he added.

Mr. D'Souza said that he requested the Prime Minister "that the Government and the Indian National Congress should be ready to give all support to the Goan movement barring any aid that was against its non-violent policies."

Referring to the question of voting rights for Goans in India, Mr. D'Souza informed the Prime Minister that the general elections of the country were fast approaching and if the Goan people were not given the right to vote they would be "left out of the election of the nation for the third consecutive time."

Living In Fear

(*Continued from previous page*)

South Africa that-is-to-be the Indian has no real position. His situation vis-a-vis African nationalism has been summed up by Dr. Banda, who has made it clear that he regards all Asians in his part of Africa as foreigners. Their future will be considered when African nationalism has established himself. This can well apply to the Indian in South Africa..

And finally the African himself is afraid. He is afraid of the things that the White man is driving him to. In view of all this the coming May 31st may turn out to be a decisive point in South Africa's history over an issue other than the formal induction of the Republic of South Africa. The coming weeks are, indeed, pregnant with great possibilities. Over all there is the the enveloping mass of fear, intangible, nebulous but, nevertheless real.

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact:

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoy Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durban

Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone;

That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident,

FOR SECURITY AND SERVICE INSURE WITH NEW INDIA

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

The Changing Face Of The United Nations

From THE SOUTH AFRICAN OUTLOOK, May 1961

AT the end of the year 1945, there were 50 nations in membership of the United Nations A picture of that membership can be derived from the following table Member nations are grouped geographically for convenience, beginning on the American continent and moving east wards to Western and Eastern Europe, to the Middle East, Asia and Australasia and concluding with the continent of Africa. These groupings are not to be taken as necessarily implying political affiliations. A further classification of member nations is adopted in the table by dividing the nations according to size of population. Again, the size of a country's population is not necessarily a measure of its political influence in the world, and in the United Nations each member state has one vote whatever be its population. But it is important to remember that half the population of the world is contained in four nations (China, India, U.S.S.R and U.S.A in that order of size) and that by the end of 1960, 95 votes out of the 99 were at the disposal of the rest of the world

Member Nations of the U.N. at the End of 1945 Classfied By Population

Under 5 Million	*5-20 Million*	*20 Million*
Bolivia	Canada	Argentina
Costa Rica	Chile	Brazil
Dominican Rep	Colombia	Mexico
Ecuador	Cuba	U S A,
El Salvador	Peru	
Guatemala	Venezuela	
Haiti		
Honduras		
Nicaragua		
Panama		
Paraguay		
Uruguay		
Denmark	Belgium	France
Luxembourg	Greece	U K
Norway	Netherlands	
	Byelorussia	Ukraine
	Czechoslovakia	U S S R,
	Yugoslovakia	Poland
Lebanon	Iraq	Turkey
	Saudi Arabia	United Arab Republic
		China
		India
		Iran
		Philippines
New Zealand	Australia	
Liberia	Ethiopia	
	Union of S. Africa	

It will be seen that of the original 50 members of the U.N, no less than 22 were on the American continent, North and South Western Europe had 8 members and Eastern Europe 6. The whole of Asia was represented by 4 member states, the whole of Africa by 3.

By the end of 1955, 10 years later, the beginnings of a change were clearly discernible. On the one hand, certain European nations which had been neutral or defeated in the Second World War were admitted by the agreement of the existing major powers. On the other hand, a number of newly independent states joined the U.N. As a result membership in the Middle East practically doubled, and in Asia membership rose from 4 to 13 The whole of the continent of Africa south of the Sahara remained represented by only 3 member states.

Member Nations of the U.N. Admitted Between 1,45 and ,956

Under 5 Million	*5-20 Million*	*20 Million*
Iceland	Austria	Italy
Finland	Portugal	Spain
Ireland	Sweden	
Albania	Bulgaria	
	Hungary	
	Romania	
Israel		
Jordan		
Libya		
Yemen		
Cambodia	Afghanistan	Indonesia
Laos	Burma	Pakistan
	Ceylon	Thailand
	Nepal	

Thus, in 10 years the United Nations had grown from 50 members to 75. By the end of 1960 the membership had gone up to 99. Of these 24 new states no less than 18 came from Africa south of the Sahara, and 3 more from the same continent further north. (In the following table, Tunisa, Morocco and the Sudan are slightly separated from the other African states simply to indicate their other connection with the great Islamic world of the Middle East and Egypt.)

Member Nations of the U.N. Admitted Between 1955 and 1960

Under 5 Million	*5-20 Million*	*20 Million*
Cyprus		
	Fed. of Malaya	Japan
Tunisia	Morocco	
	Sudan	
Ghana	Malagasy	Nigeria
Guinea		

Under 5 Million : Cameroun, Togo Central African Republic, Somalia, Congo (Brazz), Congo (Leo), Dahomey, Niger, Upper Ivory Coast, Chad, Gabon, Senegal, Mali.

These developments can be looked at from a variety of angles as follows:

1. Geographical :

Adopting a broad continental classification which includes the Middle East and Australasia in the continent of Asia, we get the following table :

	1945	1960	*Increase*
Americas	22	22	0
Europe	15	28	13
Asia	10	24	14
Africa	3	25	22

From this it will be seen that only America has spoiled a pattern whereby the numerical representation of the continents has been completely reversed between 1945 and 1960.

2. Population

Following the categories already used and dividing the member nations of the U N. into those with less than 5 million population, those between 5 and 20 million, and those above 20 million, the figures in each group in 1945 were, 18; 17; 15. In other words, the three categories were roughly equal. By 1960 the corresponding figures were 46; 31; 22. Thus, nearly half the votes in the United Nations today are cast by nations with a population less than 5 million

3. Economic Advancement

A *per capita* income of 300 dollars a year or less is generally taken as a sign of "under-development". Using this yard-stick all the member nations from Asia, excluding the Middle East and Australasia, with the single exception of Japan fall into the "under-developed" category. No member nation in Africa south of the Sahara, with the exception of the Union of South Africa, reaches a *per capita* income above 200 dollars a year. In Europe outside the Communist states only Cyprus falls below the 300 dollars a year mark but in the Americas 15 member nations fall below this level. Thus the prosperous as well as the powerful find themselves increasingly in a minority at the United Nations

All of this must be seen against a background of the changing role of the Security Council and the General Assembly. In the original design, the Security Council, with its 5 permanent members, each possessing the power of veto, was intended to reflect the real power facotrs in the world, and to it was remitted responsibility for ultimate desicion on United Nations action to keep the peace of the world. The collapse of great power agreement has tended to paralyse the activities of the Security Council in this respect and in 1950 led to the passing by the General Assembly of

(*Continued on page 151*)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

THE PLIGHT OF CEYLON TAMILS

ACCORDING to historians like Sir Paul Pieris Tamils have been in Ceylon for thousands of years even before the coming of Prince Wijaya, the reputed founder of the Sinhalese Race. The Tamil language and Saivaism are not foreign to Ceylon. Each of the three Tamil kingdoms of South India contributed its share of Tamil immigrants at various periods of history. Prince Wijaya and his companions brought their wives from Pandya along with people belonging to the eighteen guilds. Many seafaring Tamils of South India crossed over and settled along the coast of the Island. Gajabahu is said to have brought over a lakh of Cholas and settled them in the North Western Province. Many Tamils came as soldiers and sailors in the service of the Sinhalese and Tamil Kings of Ceylon. Of the Tamil Kings, Ellara, who ruled from 145 B.C. to 101 B.C., was the most illustrious. His rule was such that the people felt he was one of them. With the adoption of Buddhism as the national religion people followed the Aryan traditions but the social order remained Tamilian. The Sangha helped to create a Sinhalese culture based on Buddhism and played an important role in the national life. The rise of the Arya Chakrawathies of Jaffna marked a great step in the history of the Island by promoting Tamil learning and Hindu culture.

With the advent of the Portuguese, the Tamils and the low-country Sinhalese lost their independence but the Kandyan Sinhalese Kingdom remained intact. Though the Portuguese persecuted the Hindus and Buddhists by denying them freedom of worship, yet they enriched these languages with Christian (Catholic) literature. The Dutch, who succeeded the Portuguese, though not so fanatical about religion, codified the Laws of the Tamils and gave the low-country Sinhalese Roman Dutch Law. It was left to the British to annex the Kandyan Kingdom and integrate the whole Island into the Crown Colony of Ceylon. Just as the Sinhalese and the Dutch did, the British too brought Indians for labour in their tea, coffee, rubber and coconut plantations and for the P.W.D, C.G.R. Customs, etc. Many of these Indians have settled down in Ceylon and their descendents are with us. Those Tamils who came during Sinhalese and Dutch times have been absorbed into the Sinhalese nation forming separate castes. The same thing may be expected of those that came in British times.

Under British rule equal opportunities were given to all inhabitants without discrimination of race, religion, caste or colour. The ideal of true nationalism without any race or religious bias was fostered by the British in keeping with their form of democracy. The Ceylon Tamils, led by the Jaffna Association, were in the forefront in the fight for constitutional reforms and self-government which the British encouraged taking pride in the fact that they were gradually making the natives fit for democratic self-goverment. With the grant of independence it was hoped a united Ceylonese nation will be evolved on sound national and democratic lines with Sinhalese, Tamil and English as national languages. But now we find pure racialism at its worst form under the guise of nationalism. No party can come to power among the Sinhalese without exploiting racial and religious bias.

With the cry of 'Sinhales only' the Sinhalese masses have been indoctrinated to regard the Tamils as their traditional enemies and the necessity of eliminating the Tamils from all walks of national life has become an article of faith. The Tamil leaders did not have the discerning vision to see how the political wind was blowing. Now the Tamil language has no proper place in the State's legislature (as it has lost its official recognition). Colonising of the traditional homeland of the Tamils by the Sinhalese under Government colonising schemes has reduced the Tamils into minorities in their own areas. They are being pushed out in the public and private sectors in the economic life too. They are practically not wanted in Ceylon now. It is a pity that the Sinhalese politicians instead of saying that Tamils and their language would form part of the national life of Ceylon did not demand from the British to take these unwanted Tamils away and leave Sri Lanka for the Sinhalese only. When the Indians were disenfranchised the Ceylon Tamils should have had the vision to see that their turn would be next. Only a great statesman of India was able to foresee that the anti-Indian slogan will soon become an anti-Tamil one, but no Ceylon Tamil politician was able to see through the calamity that was round the corner.

As long as the Sinhalese regard the Tamils as their traditional enemy there can be no hope of peace and progress in Ceylon. 'Sinhalese only' policy means the elimination of Tamil and the Tamils. When our neighbour, India, is worried about South Africa, the Congo, etc., she is silent about what is happening in Ceylon. What the Ceylon Tamils stand for is equality and justice and unity and co-operation on terms of equality. What the Sinhalese want is uniformity of one race, one religion, and one language with domination leading to the subjugation of the Tamils whom they regard as their traditional enemies. Was the British Sovereign correctly advised before independence was granted to Ceylon? Were these calamities anticipated by the British Cabinet then? These are the questions worth pursuing —"The Hindu" Madras.

India Raises Memorial To "Jallianwala"

(Continued from front page)

there was a united urge for freedom, and the people who have now come to be known as Pakistanis had also joined the freedom struggle. "This is as good a memorial for Pakistanis as for Indians. Let Pakistanis also own it as their own domain, and visit this place, since the blood shed here had inspired all to carry the flag of freedom onwards," Mr. Nehru added.

Among the various memorials raised in the country after independence, Jallianwalla Bagh stood out more outstandingly as it marked the turning point in the political history of India and initiation of Gandhian Yog (Gandhian age). "It is indeed in the fitness of things that such a memorial is erected to inspire coming generations to preserve the hard-won freedom," he said.

Same Ideal

President Prasad said that it was essential for maintenance of freedom and securing the future of the nation that Hindus, Muslims, Sikhs and Christians maintained unity and laboured hard to make the country more prosperous in the same manner as the martyrs had shed their blood jointly in the struggle for national deliverance.

The President said that the country at present was engaged in the fight for eradication of poverty, ignorance and disease. Only a united effort on the part of all would make their Five-Year Plans an uninterrupted success

The President hoped the memorial would continue to inspire the nation to higher sacrifices for economic emancipation now that political freedom had been won and India had been made a sovereign republic.

Jallianwala Bagh, said Dr. Prasad, represented the story of how Indians carried on the struggle for freedom through their united efforts The tragedy of Jallianwala Bagh, he said, had led to evolution of the technique of non-violence of Mahatma Gandhi.

Jute Output

NEW DELHI (By Mail

MEMBER mills reporting to the Indian Jute Mills Association in 1960 manufactured 1,067,000 tons of jute goods, as compared with 1,052,000 tons in 1959 and 1,960,000 tons in 1958. In 1957 the output was 1,021,000 tons.

In January, 1961, production of jute goods was 86,200 tons. Of the total production in January 46 900 tons were sacking and £30,900 hessian. Miscellaneous goods amounted to 8,400 tons.

Free Legal Aid To The Poor

BHOPAL (By Mail)

MR. B. P. SINHA, Chief Justice of India, said here recently that the proposal for evolving a suitable machinery to make available free legal aid to the poor and deserving litigants was under consideration.

The Chief Justice, who was replying to a civic address presented to him by the Bhopal Municipal Board, did not elaborate on the proposal.

Mr. Sinha said that it would not be feasible to grant exemptions from the payment of court fees because, in that case, the burden of expenses of the judiciary would have to be born by all the citizens instead of litigants alone by way of additional taxes.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

KIMBERLEY TAMILS TOGETHER AGAIN

THE Tamil community of Kimberley has sunk all its differences and come together after many years of disunity in matters of religion. A special thanksgiving was recently offered at the Siva Subramanier Temple to mark the occasion. The large gathering at the Temple sang sacred hymns (Thevaram).

Mr. G. Naidoo, President of the Temple, delivered an inspiring address. He said: "This memorable day will be ever remembered by our people and by our children — You have sown the seed of love and mutual understanding. You have created spiritual unity. Whole heartedly our people have co-operated to bring an end to this bitterness and hatred."

Mr. Naidoo continued "It is by your courage and your goodwill that brought about this unity. What is more, you have chosen the path of righteousness. The Almighty has crowned your efforts. Let me ask you to fill your hearts with divine virtues, noble ideals, plain living, high thinking, so that future generations may live in peace and harmony.

"Remember every man and woman essentially divine–never forget this. If you and I take the right path and make the approach, God will readily respond—The man of God is the man of peace. He radiates love and he promotes goodness and goodwill among all people. This brings eternal and ever-peace."

Mr. Naidoo stressed—"If you and I possess these qualities, we are never lonely, and will never be depressed. Our horizon is broad, our vision is bright; our experience deep and our happiness is profound and intellectually you and I will bring human happiness and we will realize the true joy of living."

Mr. G. R. Padayachy said: "We must at all times embark upon to remove that formidable evil that divides man. We must create goodwill, peace and the fellowship of mankind."

Mr. M. C. Samy, Chairman of Hindu Vidic Sabha, said: "I am overjoyed of the decision of our people to set aside all differences. Therefore, I pray in all sincerity, that we may grow in love and in strength, so that truth shall triumph above everything else."

Mrs. T. V. R. Pillay said: "I am glad of this great decision, we can look to the future with pride, that we have chosen the path of righteousness."

Mrs. T. V. S. Pillay: "With joy, I can see a great future for our people in Kimberley; because we stand united for a common purpose. With God's grace we have achieved this great decision. Wonderful opportunities are waiting for us. Let us become the torch bearers so that we may jealously guard the future of our children. Remember all things proceed from God. His power is unbounded. His wisdom is for eternity and His goodness is forever for His children. Therefore let our decision grow from strength to strength. May the word of God reign supreme once more in our lives."

Messages were read. Among these, was one from Swami Nischalananda.

The congregation sang the concluding prayer hymn and the crowd shook hands heartily and embraced each other for future happiness and prosperity.

800 Asian Periodicals

TO help make periodicals published in Eastern languages better known in the West, the French National Commission for Unesco has issued a list (of 800 Asian periodicals drawn up by the periodicals department of the Bibliotheque Nationale. The periodicals are listed by country of origin in alphabetical order of the original titles. Each entry gives the title, original date of publication, periodicity, address, price, U.D.C. Index, language, and, whenever possible, the reference of scientific institutions in Paris which receive the periodicals—UNESCO.

Manufacture Of Watches

NEW DELHI (By Mail)

The Minister of Industry Mr. Manubhai Shah, said that a scheme for the manufacture of 300,000 watches per annum in collaboration with a West German firm at Coonoor in Madras State has been approved.

He said that four schemes for the manufacture and assembly of watches had been approved in the small-scale sector under a co-ordinated phased production programme prepared by the Small Industries Service Institute, Ludhiana.

The initial approved capacity in case of each of the four firms is 12,000 watches per annum. Three of the firms are at Ludhiana and one at Chandigarh. No foreign collaboration was involved in any of these schemes.

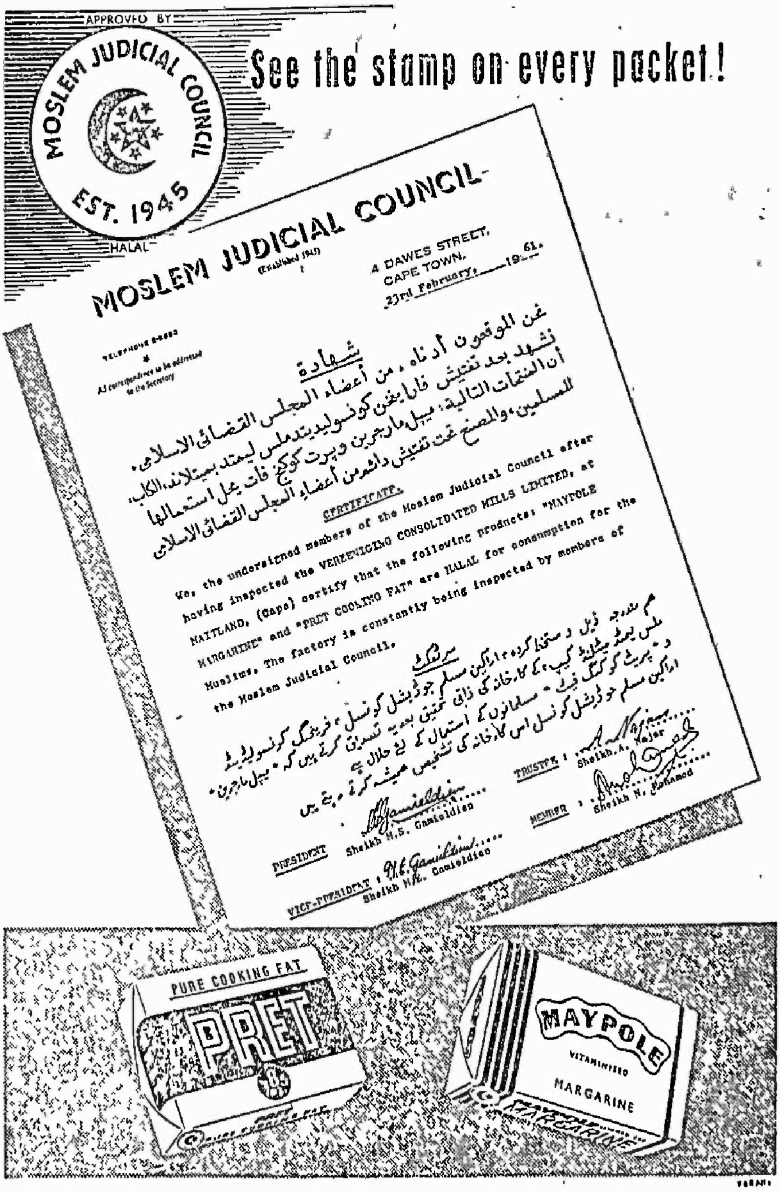

The Changing Face Of The United Nations

(*Continued from page 148*)

the "Uniting for Peace" resolution which has brought onto the floor of the General Assembly many of the matters previously reserved to the Security Council. The effect of this has been to deprive the great powers of some of their capacity to control the more important actions of the U N. In his report to the General Assembly in September, 1960, the Secretary-General, Mr. Hammersjold, conceded that " it is extremely difficult for the United Nations to exercise an influence on problems which are clearly and definitely within the orbit of present day conflicts between power blocs" but maintained that "conflicts arising within the non-committed areas offer opportunities for solutions which avoid an aggravation of the big power differences and can remain un-influenced by them." Examples of actions to this end are the U.N. presence in the Near East (UNEF) and in the Congo, as well as the the extension of 'quiet diplomacy' by the Secre'ary General. The USSR has challenged such development, in proposing a reorganization of the Office of Secretary General as a committee of three bound by a rule of unanimity. In reply, the Secretary General pointed out that the maintenance of the effectiveness of the United Nations has now become a special interest of the smaller nations who look to it for protection from involvement in the conflicts of the great powers.

Reflections On The Changing Face Of The U.N.

(*a*) The growth of the General Assembly as a more inclusive world forum has increased temptations to use it as a propaganda platform. Such use and the manoeuvers behind the scenes comprise a form of diplomacy. But it tends to direct the more delicate and serious negotiations into other diplomatic channels.

(*b*) The struggle to win the votes of newly emerging countries now being seated in the General Assembly is nevertheless bound to be a major matter of policy for both the great power blocs, as indeed for other groups seeking influence. On the other hand, the new members who have plenty of problems of their own, seek support for consideration of their own concerns without embroilment in the main power struggle.

(*c*) The failure so far on the part of the Communist states to escape from a very restricted minority position when it comes to a 'cold war' vote at the General Assembly is out of focus in relation to the image of Soviet power which Soviet leaders are projecting. To the extent that the functions of the Security Council, on which Russia has a veto, are eclipsed by those of the General Assembly, Russia is tempted to try to secure in some new way a greater weight for its opinions and greater freedom for the untramelled conduct of its policy!

(*d*) On the other hand, Western groups are much less monolithic and predictible in their voting and there is some evidence of a growing habit of willingness to submit all but major questions to the free judgment of world opinion. But it must be remembered that in the early period the Western groups usually counted on being able to organise a two-thirds majority in their favour at the General Assembly on crucial issues. The new and enlarged General Assembly is no longer so 'manageable' from the Western point of view and it remains to be seen how Western nations will react to these new pressures.

(*e*) In some respects there is a fairly realistic appreciation by the smaller and less powerful nations of the limited area in which their votes can hope to influence great power policies. It is precisely these smaller nations who tend to press the great powers to settle their main quarrels first, and keep them out of the United Nation. This is scarcely a situation foreseen by the founders of the U N.

(*f*) Christians may see in these developments both positive and negative factors. In so far as the United Nations develops a character which resists the rigid polarisation of the world into two camps, and is capable of bringing some degree of objectivity to the judgment of conflicting national interests, we are beginning to see the outline of an international machinery for justice and peace. But the temptation for the great powers to withdraw more of the major issues between them from an arena which they cannot control becomes greater, and the function of the U.N. becomes the more clearly limited to that of being the platform for the smaller nations and the means to shield them from the pressure of great powers.

Latest News Of Roopanand's Arrivals

THE MY MAGAZINE OF INDIA Tamil film stars story (true) ... 1 6
WEEKLY OF INDIA The pictures you long to see of to-day ... 2 0
PESUM PADAM & KALAYA you will be proud to buy ... 3 6
FILM FARE A magazine-stars from heaven to earth 3 6
INDIAN INFORMATION You will be wise to read and see ... 2 0
THE MARCH OF INDIA Is your future 4 6
THE INDIAN ANNUAL Year by year India progress 7 6
PICTURE POST All about the South Indian film in market you see 2 6
FASHION FOR FUTURE INDIAN WOMAN Style: Blouse and Jumper Choli Pattern Book, Easy Diagram to cut and make your own as pattern designs 4 6
ROOPANAND'S FESTIVAL CALENDAR for 1961 increasingly popular 1 6
DAILY DIARY in Hindi and English with every good-wisher ... 5 6
KASI HINDI PANCHANGS Bombay 2 9
VISSWANATH and SHIV PANCHANGS 7 6
HAWAN SAMAGREE Pure best arranged from Holy Land of India 5 6
THARI LOTAS Real Indian design made in India per 45 0
REHAL STANDS FOR BOOKS Ramayan and Koran and Holy Scriptures... ... ... each 25 0
RUDRUSH MALA and many others 4/6, 5/6, 10/6, 12/6, 25/-

MURTHIES OF ALL DESCRIPTIONS, Marble, Bronze, Silver God and Goddess 7/6, 10/-, 12/-, 25 0
KHARTAHL in pairs special for Kirtans, Bajans etc. pr. 25 0
DHOLAK'S for quawali, weddings, Holi Bajan ... £8 10 0
THUBLA & DOOGIE for all occasions £8 10 0
HARMONIUM best make Rama Flute £18 10 0
PORTABLE HARMONIUM for the Ramakrishna £25 10 0
Divine Service. Flute of all designs 2/6, 4/6, 6/6
Side Playing ... ... 15/-, 25/-, and 32/6

FAMOUS PUBLICATION IN BOOKS

HOUDINI, the greatest magician and his works detailed at last ... 26 0
MY INDIA a book of proud people with dignity 24 0
YOGA for health. A sound mind you will have with this book ... 26 0
AKBAR AND BIRBAL STORY now told in English 2 9
HATIM THAI a story book believe it or not 12 6
BEHOLD THE EARTH MOURNS can you believe it 12 6
"INDIAN DELIGHTS" our Indian women's gift 19 6
CURRIES OF INDIA what a spice tastes 7 6
RAMAYANS for boys ond girls, men and women 2/6, 10/6, 11/6
MODERN MARRIAGE a book for every young man and woman 14 9
INDIANS IN NATAL by Dr. Hilda Kuper 30 0

FOR THE LATEST FILM RECORDS OF ALL YOUR FAVOURITE TUNES TRY US FIRST
WE CARRY THE LARGEST STOCKS OF LOCAL RECORDS, AND FROM INDIA
BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

D. Roopanand Bros.

PHONE 20707 — MUSIC SALOON & BOOKSELLERS — P.O. BOX 2524
85 Victoria Street, DURBAN

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

fifty years ago... *May 1911*

Natal Indians' Petition

Imperial Government Informed Of The True Position

(From The Indian Opinion, May 20, 1911)

THE following petition, dated the 15th instant, has been forwarded to the Right Honourable, the Secretary of State for the Colonies, London:

The Memorial of Dawad Mohamed, Dada Osman and Mahomed Cassim Anglia, in their capacity of President and Joint Honorary Secretaries respectively of the Natal Indian Congress, humbly sheweth that:

1. Your Memorialists, at a meeting of the Committee of the Natal Indian Congress, representing the Indian population of the Province of Natal, in the Union of South Africa held on the 28th day of April, 1911, were authorised and instructed respectfully to submit the following humble representation regarding the grievances of the Indian Colonists residing in this Province.

2. Your Memorialists have read with satisfaction the correspondence issued recently in the Transvaal, announcing the temporary arrangement that has been arrived at between Indian residents of the Transvaal and the Union Government. Your Memorialists venture respectfully to remind you that the painful struggle that has been carried on during the last four years by the Transvaal Indians has been watched with the closest interest and the utmost sympathy by the Indians of this Province, who have given it moral and material support. The Indians of Natal have cordially shared the determination of their Transvaal brethren to offer the utmost resistance to legislation differentiating against Indians as a race, and they will await the fulfilment of the official undertaking of the Union Government to substitute for the present racial Immigration Law of the Transvaal a measure applying legally to all races alike, and the repeal of the Transvaal Act No. 2 of 1907, except for the preservation of the rights of minors, in the next session of the Union Parliament.

3. Your Memorialists desire respectfully to express grave apprehension, however, regarding the General Immigration Bill that they understand is to be introduced into the Union Parliament next session, as they have reason to believe that an attempt will be made to curtail the existing rights of the Natal Indian community. Your Memorialists respectfully venture to urge that His Majesty's Government will most carefully watch the progress of Immigration legislation in South Africa with a view to the preservation of existing Indian rights, especially the rights of entry into this Province of the wives and minor children of domiciled Indians, and to receive certificates of domicile as matter of right where claimants can prove statutory domicile to the satisfaction of the Minister. Your Memorialists respectfully remind you that the present Natal Immigration Laws define the duration of residence within the Province constituting domicile, but that the Union Immigration Bill that has just been withdrawn contains no definitive provision. In order, therefore, to avoid arbitrary administrative action, resulting in the unnecessary arousing of ill-feeling between the Administration and the Indian community your Memorialists respectfully submit that the new Union Immigration Bill should define domicile, the period of residence in the Provinces of Natal and the Cape Colony, constituting statutory domicile, being, say, three years, as it is at present in this Province.

4. Your Memorialists respectfully submit further that the new education test proposed, being of an arbitrary nature, will result in the virtual exclusion of Indian immigration into this Province. This in the humble opinion of your Memorialists, will result in great hardship to the resident Indian community, many members of which conduct important commercial transactions with business firms in India, in which special knowledge is often required. The new education test, however, designed to exclude all except a limited number of highly educated Indians of professional attainments, will prevent the resident Indian community from being able to avail itself of facilities hitherto enjoyed, and your Memorialists therefore, respectfully request that, before the new Union Immigration Bill comes before the Union Parliament, His Majesty's Government will ask for guarantees that temporary permits extensible from time to time, should be issued to confidential clerks and managers, in order to avoid great injury that would otherwise result to Indian commercial interests. The number of such temporary permits issued may not exceed annually the number of Indian immigrants who last year passed the education test of the present Natal Acts, and your Memorialists venture respectfully to remind you that the extension of such facilities, whilst being much appreciated by the Natal Indian community, will not result in any permanent addition to the resident Indian population. Your Memorialists further note that, as stated in the Parliamentary paper issued during the last session of the Union Parliament, under the education test proposed in the defunct Bill, the number of Indians who were allowed to pass was to be about twelve. As six was the number approximately conceded for the Transvaal, which carries a possible Indian population of 15,000 and a resident Indian population of not more than 8,000, twelve for the whole Union was altogether too small, regard being had to the fact that the Indian population of the Cape is not less than 15,000 and that of Natal not less than 150,000 including indentured Indians. In proportion to the numbers there should be for the whole of the Union 72 new Indian immigrants of culture, but your Memorialists would be satisfied if it were understood that 50 British Indians of culture in any one year would be allowed to enter under any education test that might be proposed.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade,
38 Market Street,
Cor Diagonal & Market Sts.
Johannesburg, 'Phone 33-1654

WATCHES, Gents models—25 Jewels waterproof, shockproof, antimagnetic, unbreakable mainspring, fitted with matching metal expansion straps—price 47/6. As above, but 21 Jewels—43/6. As above, but 17 Jewels—[illegible]/6. As above but with self-changing calendar, 17 Jewels—52/6. Also 21 Jewels Calendar—56/6. Other models from 19/6.

LADIES models 25 Jewels, unbreakable mainspring, fitted with magnificent matching expansion bracelets—55/6. As above, but 17 Jewels—47/6.

A. I. AGENCIES, First Floor, No. 104/105, His Majesty's Building, Eloff Street, or P.O. Box 9279, Johannesburg.

Stocks limited, order immediately.

Phone 835-6786 P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN. Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Pty.) Ltd.

Received Shipment of Genuine Fireworks "Kwong Man Lung" Brand. Order Your Requirements Now.

Imported Screw Cap Neck 3½" Diameter Mouth Pickle Jars

½ Gallon	95c	each	F.O.R. DURBAN
1 "	R1-25	"	" "
2 "	R2.00	"	" "
3 "	R3-50	"	" "
4 "	R4-50	"	" "

PACKING EXTRA. CASH WITH ORDER ONLY.

155-7 WARWICK AVENUE,

P.O. BOX 1250. - DURBAN.

Printed and published by Mrs Sushila Gandhi at the International Printing Press, Phoenix. Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

No. 19—Vol.-LIX.
Friday,
19th May, 1961
Phone: Mount Edgecombe 30,
Registered at the G.P.O. as a Newspaper
Price 4 Cents

INDIAN OPINION
ઈન્ડીયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.
ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

જ્યારે પૂર્વ ... ના ... ના પ્રભાવથી જન્મ ... માંથી મુક્ત થવાનું ... પરમ પવિત્ર એવો સંતસમાગમ થાય છે. તેના વડે પ્રેરણા મેળવી ને ભક્તિમાર્ગમાં આગળ વધી શકાય છે.

—શિવાનંદ.

LIBRA... 23 MAY 1961

પુસ્તક ૫૯ મું—અંક ૧૯ | તા. ૧૯ મે, ૧૯૬૧. | છુટક નકલ સેન્ટ. ૪

'સારાસન' રાજ્યમાં કટોકટી

આફ્રિકન રાષ્ટ્રોમાં સૌથી પ્રથમ દક્ષિણ આફ્રિકા સ્વાતંત્ર્ય પામ્યું, અને ગયે વરસે ૩૧મી મેના દિવસે એની ઉજવણી થઈ. "ઉજવણી" શબ્દ વાપરવું એ બરાબર નથી. કારણકે આખો દેશ કટોકટીના ધારા નીચે હતો; અને દેશના વહાલસોયા પુત્રો અને પુત્રીઓ કેદખાનાનાં દરવાજા પાછળ ધકેલાયાં હતાં. આમાંના બે હજાર રાજદ્વારી કેદીઓ તરીકે હતાં અને બીજા વીસ હજાર કટોકટીના ધારા નીચે અટકાયતીઓ તરીકે દિવસો વિતાવતાં હતાં! તો પછી એ શી રીતે ઉત્સવ કહેવાય? પરંતુ ડૉ. ફરવુઅર્ડની ઘુડરબોન્ડ સરકારને એ ઉત્સવ જણાયો—અને એ ઉજવવા નીકળી તે પણ ૨૨,૦૦૦ને જેલ મોકલ્યાં પછી જ!

એથી એ ઉત્સવની ઉજવણી એક ફારસ જણાયો. એ ઉત્સવની ઉજવણીનું પ્રતિક એક કબુતર આકાશમાં ઉડવાને બદલે ઉડાવનાર ડૉ. ફરવુઅર્ડના પગ આગળજ પડ્યું. કદાચ એ કબુતરના મનમાં હશે કે જ્યારે ૨૨,૦૦૦ જેલની પાછળ હોય ત્યારે આ ઉત્સવમાં મને ભાગ લેવાનો શો અધિકાર! એથી એ કબુતર પણ આહસક વિરોધ દાખવી ગયું જ પડ્યું! મને લાગે છે કે કબુતરોને પણ દેશને માથે ઘેરાતાં કાળાં વાદળાંનો ભાસ થયો છે.—પરંતુ આ હઠીલી સરકાર એ જાણતી હોવા છતાં નમતું આપતી નથી—અને વિનાશ તરફ વધુ ઝડપથી કુચ કરી રહી છે.

યુનીયનનો ઉત્સવ ઉજવ્યા પછી બરાબર એક વરસે એજ ફરવુઅર્ડ એજ યુનીયનનો ખૂન કરવા નીકળી પડ્યા છે. જેનો જન્મ એ ગયે વરસે ઉજવતા હતા તેનું મૃત્યુ હવે એ આ વરસે ૩૧મી મેના દિવસે ઉજવવાની તૈયારી કરી છે. એ ઉજવણી પણ ગયા વરસની જેમજ હશે બલ્કે વધુ શોકાગ્નિથી છવાયો હશે. થોડા દિવસની અંદર કેદખાના ભરાવા માંડશે, પરંતુ આ વખતનો માનવ–જુવાળ એ અટકાવી શકે એમ નથી!

આ બધું અટકાવવા માટે એક ઉપાય છે, અને તે છે 'નેશનલ કન્વેનશન.' સરકાર જો 'નેશનલ કંન્વેનશન'. બોલાવે તો આ દેશની પરિસ્થિતિ સુધરે એમ છે. પરંતુ હું 'નેશનલ કન્વેશન' ઉપર ભારપૂર્વક કંઈ કહું તે પહેલાં ૧૯૦૯માં જે કહેવાતી 'નેશનલ કન્વેનશન' બોલાવવામાં આવેલી અને જેમાંથી 'યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકા'નો જન્મ થયો તે હું સમજાવું એ વધુ યોગ્ય છે.

૧૯૦૯માં એક 'નેશનલ કન્વેનશન' બોલાવવામાં આવી હતી જે કોમી ધોરણે રચાઈ હતી. અને એમાં બીન-ગોરાઓ ન હતો એ કોમી ધોરણે બોલાવેલી 'નેશનલ કન્વેનશને' યુનીયનની માંગણી કરી, અને યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રિકાનો જન્મ થયો. તે વખતે ગોરાઓને મન આ યુનીયન એક સ્વાતંત્ર્યનું પ્રતિક હતું. પરંતુ કોમી ધોરણ ઉપર રચાયેલા આ યુનીયનમાં બિન-ગોરાઓ માટે શાંતિ આવી નહિ. આ કોમી કીડાં આ યુનીયનના મૂળને ખાવા લાગ્યાં, અને દેશની પરિસ્થિતિ બગડતી બગડતી આજની દશાએ આવી પહોંચી. આ યુનીયનમાં કેવળ ગોરાઓ માટે સ્વાતંત્ર્ય હતું—બિન-ગોરાઓ માટે નવાં કાયદાઓ ઘડાતાં ગયાં અને ઇલાયદાપણાની નીતિ વધુને વધુ વિસ્તૃત થતી ગઈ. આ યુનીયનથી શાહીવાદ કરતાં પણ બિન-ગોરાઓની સ્થિતિ વધુ બદતર બનતી ગઈ.

આ ૧૯૦૯ની 'કન્વેનશન' વખતે બિન-ગોરાઓએ પોતપોતાની રાષ્ટ્રીય સંસ્થા મારફતે સખત વિરોધ નોંધાવ્યો હતો. તે વખતે તેઓએ 'કેપ લીબરલ્સ' અને બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટનો સખત વિરોધ કર્યો, કારણકે આજ 'લીબરલ' પક્ષ અને બ્રિટિશ પાર્લામેન્ટે આફ્રિકનોના હક્ક સાચવવાનું વચન આપ્યું હતું. પરંતુ વખત આવતાં દગો આપ્યો. આવી પરિસ્થિતિમાં તે વખતની 'કન્વેનશન' ભરાઈ હતી.

અપશુકનિયાળ પ્રજાસત્તાક રાજ્ય

ગયે વરસે જે અનિષ્ટસૂચક ઉત્સવ ઉજવાયો હતો તેનાથી પણ વધુ અનિષ્ટસૂચક આ ઘુડરબોન્ડ પ્રજાસત્તાક રાજ્યનો ઉત્સવ ઉજવાશે. દક્ષિણ આફ્રિકા પ્રજાસત્તાક રાજ્ય (કહેવાતી પ્રજાત્તાક રાજ્ય) બનવા માગે છે આ વિચાર જાહેર થતાં જ બધેથી વિરોધ આવવા લાગ્યો. કારણકે અમુક ગોરાઓ અને બિન-ગોરાઓ જાણતાં હતાં કે આ ખરેખર પ્રજાસત્તાક રાજ્ય બનવાનું નથી. લોકમત લેવાયા પછી જે જે બનાવો આ દેશમાં અને બહાર બન્યાં તે જો કોઈ સમજું સરકાર સમજી હોત તો રાજીનામું આપતે, પરંતુ આ અડિયલ ઘુડરબોન્ડ સરકાર એ સમજે એમ નથી. દેશના ખૂણે ખૂણેથી 'નેશનલ કન્વેનશન'ની માગણી થાય છે, પરંતુ સમજે કોણ? આ અડિયલ ઘુડરબોન્ડ સરકાર!

જે બનાવો બન્યાં તે જોઈએ.

પહેલો એ કે વડા પ્રધાનોની અધિવેશનમાં ફરવુઅર્ડનું જવું—અહિં બધાને લોકમત વખતે ખાતરી આપી કે દક્ષિણ આફ્રિકા કોમનવેલ્થમાં રહેશે. ત્યાં ગયા પછી વડા પ્રધાનોની સભામાંથી ચાલી નીકળવાનો રસ્તો શોધ્યો અને દક્ષિણ આફ્રિકાની અરજી પાછી ખેંચી લીધી. નહિ ખેંચતે તો પણ કોમનવેલ્થમાંથી બહાર ફેંકાય જતે—પરંતુ ફરવુઅર્ડને આ બનાવથી પણ કંઈ ભાન ન આવ્યું.

ત્યાર પછીનો બનાવ 'ટ્રીસન ટ્રાયલ'નો! ચાર વરસની સખત મહેનત પછી સરકારની હાર થઈ. વિશ્વની નજર સમક્ષ આ બનાવ કાંઈ નાનો સૂનો નથી. બધાંજ આરોપીઓ આ 'ટ્રીસન ટ્રાયલ'માંથી નિર્દોષ છુટયાં.

એ પછીનો બનાવ છે યુનોની 'જનરલ એસેમ્બલી'નો! 'જનરલ એસેમ્બલી' એ દક્ષિણ આફ્રિકાની ઇલાયદાપણી નીતિને વખોડી કાઢી, અને એમાં દક્ષિણ આફ્રિકાના મિત્રો બ્રિટન, ઓસ્ટ્રેલીઆ અને યુનાઇટેડ સ્ટેટસ પણ જોડાયાં. મત લેવાતી વખતે કેવળ પોર્તુગાલે સાથ આપ્યો. દક્ષિણ આફ્રિકાની નીતિની ૯૩ મતે હાર થઈ.

આ પછી પીટર મેરીટસબર્ગમાં આફ્રિકન લોકોની 'ઓલ-ઇન-કોન્ફરન્સ ભરાઈ. આ એક ઘણોજ અગત્યનો બનાવ છે. કારણ આ 'ઓલ–ઇન–કોન્ફરન્સે' એક ઘણોજ અગત્યનો મુદ્દો શોધી કાઢયો. અને એ ઉપર એક ઠરાવ થયો. એ ઠરાવ તે 'નેશનલ કન્વેનશન'નો! આ દેશની ખરાબ થતી પરિસ્થિતિ સુધારવાને અને દેશને ઉચ્ચ કક્ષાએ લાવવાનો એકજ ઉપાય છે—અને એ ઉપાય છે, બીન-કોમી ધોરણે 'નેશનલ કન્વેનશન'. આ 'નેશનલ કન્વેનશન' સરકારે બોલાવવી.

આ 'નેશનલ કન્વેનશન'માં "જે પ્રતિનિધિઓ જશે તે રંગ, જાતી કે ધર્મના ભેદ વગર અને મર્યાદા વગર ઉંમરલાયક પુરૂષો અને સ્ત્રીઓના મતથી ચુંટી કઢાયેલા પ્રતિનિધિઓ હશે. આ પ્રતિનિધિઓ પાસે એવી સાર્વભોમ સત્તા હશે કે તેઓ આ દેશમાં વધુમતિથી બીન-કોમી ધોરણે નવું પ્રજાસત્તાક બંધારણ ઘડી શકે."

આજ એક ઉપાય છે. જો આજની ઘુડરબોન્ડ સરકાર આ 'નેશનલ કન્વેનશન' બોલાવે તો દેશની પરિસ્થિતિ સુધરી જશે—પરંતુ આ અડિયલ સરકારને પરિસ્થિતિ કયાં સુધારવી છે! આ નેશનાલીસ્ટ સરકાર પાસે જે તર્કશાસ્ત્ર છે તેનો જેવો એક દાખલો આપું.

એક બસ ડ્રાઇવર ઉતારૂઓને લઇને એવો આડો અવળો રસ્તો લઈ છે કે ઉતારૂઓ ગભરાઈ ઉઠે છે. જ્યાં જુઓ ત્યાં 'સાવચેત', 'ઉંચો રસ્તો', 'રસ્તો બંધ' એવા પાટિયાં માર્યા છે. અને રસ્તાને કિનારે ઉભેલાં લોકો બુમ માર્યે જાય છે, "ઉભા રહો", "સાચવજો!" આ બસ જાય છે ટેકરા ઉપર થઇને—સામે ઉંડી ખીણ તરફ. એની એને પરવા નથી. એથી બસ ડ્રાઇવર ચેતવણી આપનારાઓને કહે છે, "તમે, તમારૂં કામ સંભાળો, હું આ બસ ચલાવું છું." આ બધી ચેતવણીઓ સાંભળ્યા પછી ઉતારૂઓ ગભરાય છે. તેઓ ડ્રાઇવર સાથે દલીલ કરવા માંડે છે—અને કહે છે, "મહેરબાની કરી પાછળ વળો." પરંતુ

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૫૦)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૯ મે', ૧૯૬૧.

ભયગ્રસ્ત સ્થિતિમાં રહેવું

આખો દક્ષિણ આફ્રિકા દેશ ભયગ્રસ્ત સ્થિતિમાં છે. એમાં રાજ્યકર્તા ગોરાઓનો પણ સમાવેશ થઇ જાય છે. ઉપર ઉપરથી બધું શાંત દેખાય છે, પરંતુ છેક નીચે એક જાતનો અગ્નિ પ્રજવલિત થઇ રહ્યો છે. જે ગમે ત્યારે ભભુકી ઉઠશે. ગોરા કાળા થી ડરે છે, અને કાળા ગોરાથી ડરે છે. કાળાં માનવો વચ્ચે પણ પક્ષાપક્ષીને લીધે ભયની લાગણી પ્રસરી રહી છે. આ ભયની લાગણીનું કારણ આ સરકારની ઈલાયદાપણાની નીતિ છે. જે રીતે આ ઇલાયદાપણાની નીતિને ઠોકી બેસાડવા માટે પોલાદી પગલાં લેવાય રહ્યાં છે તે પણ એક કારણ છે.

ગોરો માણુસ કાળા માણુસથી ડરે છે એથી તે પોતાના રક્ષણુ માટે જાત જાતના પગલાં લઇ છે. તે બાન્દુસ્તાન અને ગ્રૂપ એરીયાને બિસ્તૃત કરે છે—અને કામમાં પણુ ઈલાયદાપણું દાખલ કરી સરમુખત્યારશાહી તરફ પગરણુ માંડે છે—એ આશાએ કે તે સદાને માટે ભયમુકત બની જશે. આ બધાનું કારણુ ભય છે. કમનશીબે આ પગલાં તેનું રક્ષણુ સદાને માટે કરી શકશે નહિ. આખરે તેનો વિનાશ જરૂરથી આવશે. દક્ષિણુ આફ્રિકામાં સંસ્કૃતિ માટે એ કમનશીબીની વાત છે કે રાજ્યકર્તા ગોરાઓ આ સમજી શકતા નથી. અને એ સમજવાની શકિત પણુ ગુમાવી બેઠા છે. જે જે પગલાં તેઓ પોતાના રક્ષણુ માટે લઇ છે તે તેમણુંજ ગળાની આસપાસ એક ફણીધરની જેમ વિંટળાઈ વળશે. આ બધાંમાંથી તિરસ્કારથી લાગણી ઉત્પન્ન થાય છે, સરકારની પરિસ્થિતિ વાઘ પર સવાર થયેલાંની જેમ છે, કારણુ કે તે ઉપરથી ઉતરી શકતો નથી.

જ્યારે ગોરો માણુસ કાળા માણુસથી ભય પામીને સાવચેતીના પગલાં લઈ છે ત્યારે કાળાં માણુસો વચ્ચે આપસ આપસમાં પણુ ભયની લાગણી પ્રસરી રહી છે. આ ભયની લાગણીને લીધે બધી કોમનાં માણુસો એક બીજા ઉપર વિશ્વાસ રાખી શકતા નથી. કલર્ડોને એમ લાગે છે કે આફ્રિકનો તેઓને સંપૂર્ણપણે માગતાં નથી–એવો જ ભય હિંદીઓ પણુ રાખે છે. વધુમાં હિંદીઓ કલર્ડો અને આફ્રિકનોનો ભય રાખે છે, આ ભયનું કારણુ એ છે કે ઉપરની બન્ને કોમ કદાચ હિંદીઓને પરદેશીઓ તરીકે ગણી લઇ, અને તેવું વર્તન દાખવે. આફ્રિકન નેતાઓ ગમે તે કહે પરંતુ હિંદીઓ કાળાં માનવોના સમુહથી ભય પામે છે. આ સિવાય હિંદીઓને એ ભય છે કે તેઓ ગોરા–આફ્રિકનની લડાઇ વચ્ચે ઝડપાઈ જશે. બીજું એ કે હિંદીઓની લઘુમતિ છે, એથી પણુ ભયનું કારણુ પ્રસરે છે. હિંદીઓ ઘણા દેશોમાં પરદેશીઓ તરીકે ગણાયા છે, તો આ દેશમાં પણુ તેઓ પરદેશીઓ તરીકે ગણાય એ પણુ એક ભયનું કારણુ છે. આમ ઉપર ઉપર શાંતિ દેખાય છે—પણુ ઉંડે જ્વાળામુખી પ્રજવલિત થઇ રહ્યો છે.

છેવટે મૂલ્યાંકન કરતાં જોઈએ તો આફ્રિકનો ખુદ ભયગ્રસ્ત છે. ગોરાઓ તેમના ઉપર જે સંકટો નાખે છે તેનાથી તેઓ ભય પામે છે. ૩૧મી મે નો દિવસ છે, એ દિવસ દક્ષિણુ આફ્રિકાના ઈતિહાસમાં ખૂબજ અગત્યનો દિવસ છે. એ દિવસ કેવળ પ્રજાસત્તાક દિન તરીકે અગત્યનો નથી, પરંતુ એમાંથી ઉપસ્થિત થતાં બનાવો એ વધુ અગત્યના છે. આવતાં થોડા અઠવાડિયા ઘણુંજ અગત્યના છે. એથી આ ભયની લાગણી પ્રસરી રહી છે.

અધિક માસની વિશેષતા

("લહરિ")

અધિક માસની વિચારણા જ્યોતિષ, પૌરાણિક, ને આધ્યાત્મિક એમ ત્રણુ રીતે કરી શકાય છે.

(૧) ભારતીય પંચાંગની ગણુત્રી પાંચ રીતે થાય છે. સૌર, ચાંદ્ર, સાવન, નાક્ષત્ર અને બાર્હસ્પત્ય. એ પૈકી સૌર અને ચાંદ્ર વિશેષ પ્રચલિત છે. સૂર્યની સાથે જ્યોતિષની ગણુત્રીનો જે સંબંધ રહે છે તેને સૌર માસને સૌર વર્ષ કહે છે. એવા મહિનાનું પરિમાણુ ૩૦ દિવસ ૨૬ ઘડી ૧૭ પળને ૩૬ વિપળની છે. અને ચંદ્રની ગતિ પર જે સમયનો આધાર રખાય છે તેને ચાંદ્ર માસ તથા ચાંદ્ર વર્ષ કહે છે. એવા મહિનાનું પરિમાણુ ૨૯ દિવસ ૧ ઘડીને ૫૦ પળની ગણાય છે. આમ સૌર વર્ષ ૩૬૫ દિવસ ૬ કલાક ૯ મીનીટને ૯ સેકંડનું થાય છે અને ચાંદ્ર વર્ષ ૩૫૪ દિવસ ૮ કલાક ૪૮ મીનીટ ને ૩૪ સેકંડનું હોવાથી એ બેમાં એક વરસમાં ૧૦ દિવસ ૨૧ કલાક ૨૦ મીનીટને ૩૫ સેકંડનો ફરક પડે છે. ને ૩૨॥, મહિને ૩૦ તિથિ ઓછી થાય છે. આમ જો ચાલુ રહે તો ઋતુ અને મહિનાનો મેળ જતો રહે જેથી અધિક માસ ઉમેરવો પડે છે. પૃથ્વી ઉપર ઋતુનો આધાર સુર્ય સાથે છે. જેથી સુર્યમાન મુજબ વરસ રહેવું જોઇએ. મુસ્લીમોનું હિજરી સન કેવળ ચંદ્રનાં ભ્રમણુ પરથી ગણાતું હોવાથી મોહરમનો તહેવાર કોઇ વાર ઉનાળામાં ને કોઇ વાર ચોમાસામાં આવે છે. હીંદુ સંવતનો સુર્યને ચંદ્ર બંને સાથે સુમેળ રખાય છે. તે પદ્ધતિને *Luni-Solar* એટલે ચાંદ્ર-સૌર ગણુત્રી કહે છે. એમાં પાંચ વરસના ગાળામાં જેટલી તિથિઓ ઘટેલી હોય તેના અવેજમાં બે અધિક મહિના ઉમેરીને ઋતુ સંબંધ જાળવી રખાય છે. જેથી દર વર્ષે ચોમાસુ જેઠ મહિનામાં જ બેસે છે. ને નવું વરસ શિયાળાના આરંભમાં જ આવે છે. ગ્રહો તથા નક્ષત્રોને સંસ્કૃતમાં ભગણુ કહે છે. ને તેના સમુદાયવાળા આકાશ મંડલને ભચક્ર કહે છે. ઘડિયાળના ચંદા *Dial* ઉપર કલાક બતાવવા માટે જેમ બાર વિભાગ કરેલા છે તેમ આ ભચક્રના પણુ જ્યોતિષમાં બાર વિભાગ કલ્પેલા છે. તે દરેકને રાશિ કહે છે. તેનાં નામો: મેષ, વૃષભ, મિથુન, કર્ક, સિંહ, કન્યા, તુલા, વૃશ્ચિક, ધન, મકર, કુંભ અને મીન. આ દરેકમા સુર્યનું પસાર થવું તેને સંક્રાંતિ અગર સંક્રમણુ કહે છે. દર મહિને એકેક રાશિમાંથી સુર્ય પસાર થાય છે ને વરસ પુરૂં થાય છે. પરંતુ દર સાડી બત્રીસ મહિનાના અંતરે એક માસમાં એ રાશિ બદલાતી નથી ત્યારે અધિક માસનો યોગ આવે છે. દાખલા તરીકે ચાલુ વરસના વૈશાખ વદમાં અમાસના દિને વરખ રાશિમાં સુર્યનો પ્રવેશ થવા પછી બત્રીસમા દિવસે બીજા જેઠ શુદ પડવાને દિવસે મિથુન રાશિમાં જાય છે. એટલે એક આખા મહિનામાં સંક્રાંતિ ન થવાથી તે માસ અધિક જેઠ ગણાયો છે. વળી જેમ કોઇ મહિનામા બે તિથિ એક સાથે આવે છે, અને કોઇ વાર તિથિનો ક્ષય પણુ હોય છે. તથા જેમ અધિક માસ આવ્યા કરે છે તેમ ક્વચિત્ ક્ષય માસ પણુ આવે છે. પરંતુ તેવો યોગ ઘણા લાંબા સમય પછીજ આવે છે. સંવત ૧૮૭૮માં માગશર માસનો ક્ષય ગયો હતો. અને તે પછી ૧૪૧ વર્ષ બાદ. સંવત ૨૦૧૯ માં ફરીથી પણુ માગશર માસનો ક્ષય થવાનો છે. અને તે પછી ૧૯ વર્ષ બાદ એવો ક્ષય માસ આવશે. પરંતુ એ વર્ષોમાં સુર્યની સંક્રાંતિ બે વાર ઓછી થશે જેથી અધિક માસ પણુ બે આવશે. અને કુલ્લે ત્રણુ આસો માસ એ વર્ષમાં ગણાશે. આ રીતે સૌર તથા ચાંદ્ર વર્ષ અને ઋતુનો સુમેળ જળવાઇ રહેશે.

(૨) પુરાણુમાં અધિક માસની કથા રૂપકમાં અપાયેલી છે. હીંદુ ધર્મમાં બહુધા દરેક પદાર્થના અધિકારી દેવ માનેલા હોય છે. જેવા કે, જલના દેવ વરૂણુ, વાણીની દેવી સરસ્વતી: તેવી જ રીતે બારે માસના પણુ અધિકારી માનેલા છે પણુ વધારાના માસનો કોઇ દેવ નિર્દિષ્ટ ન હતો જેથી લોકો તેને તિથિના મેલથી ઉપજેલો માનીતે મલમાસ કહેતા. ને તેમાં દાનાદિ શુભ કાર્યો કરતા નહીં. જેથી એ માસ ભગવાનને શરણે ગયો, ને વિનંતિ કરી કે: મને મલમાસ કહીને લોકો મારી ઉપેક્ષા કરે છે, ને મારા વખતમાં કોઇ શુભ કામો નથી કરતાં કારણુ કે મારે માથે કોઈ દેવ નથી જેથી હું તમારે શરણે આવ્યો છું તો તમે મને કૃતાર્થ કરો. આ સાંભળી ભગવાને કહ્યું: હું શરણુાગત વત્સલ તથા નોધારાનો આધાર ગણાઉં છું તું મારે શરણે આવવાથી હું તારો દેવ થઇશ. ને હું પુરૂષોત્તમ કહેવાઉં છું તે પરથી તારૂં નામ પુરૂષોત્તમ માસ પડશે. વળી તું મલમાસ નહીં પણુ હવે 'અધિક માસ' ગણાશે. તેમજ તારા અમલમાં જે લોકો શ્રદ્ધાથી સત્કર્મો કરશે તેનું ફળ હું તેમને અધિક કરીને આપીશ. એ પછી પુરૂષોત્તમ માસમાં કરવાનાં કેટલાંક ખાસ સત્કર્મોનાં વિધાનમાં કહ્યું છે કે: નિત્ય પ્રાત

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાના ૧૫૦)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

SOUTH AFRICAN LIBRARY 23 MAY 1961 BIBLIOTEEK

મરાલાલમાં જેમો કેન્યાટાની પ્રેસ કોન્ફરન્સ

જેની સૌ આતુરતાથી રાહ જોઇ રહેલ હતું તે કેન્યાટાની પ્રેસ કોનફરન્સ મરાલાલ ખાતે મળી હતી. દુનીયા ભરના જુદા જુદા અખબારો અને રેડીયો સર્વીસના પ્રતિનિધિઓ કેમેરામેન, અખબારનવેસો વગેરે મળી સાઠેક માણસો નાઇરોબીથી ૨૦૦ માઇલ ઉપર આવેલ મરાલાલ ખાતે પહોંચી ગયા હતા. કોઇ વિમાનમાં પહોંચી ગયા હતા તો કોઇ મોટરમાં પહોંચી ગયા હતા.

સૌને માટે મરાલાલમાં સારી વ્યવસ્થા રાખવામાં આવી હતી. મરાલાલમાં એક કલબની બહાર એક મોટો સામીયાનો ઉભો કરવામાં આવ્યો હતો તેમાં આ પ્રેસ કોનફરન્સ ભરવાની યોજના કરાઇ હતી. મુલાકાતીઓ માટે કલબમાં ચા નાસ્તો અને ભોજનની પણ વ્યવસ્થા રાખવામાં આવી હતી.

કોનફરન્સનો ટાઇમ થતાં મી. જેમો કેન્યાટા કોનફરન્સમાં આવી પહોંચ્યા હતા. તેમણે પોતાનું એ વિખ્યાત લેધર જેકેટ અને ભુરા રંગનું પાટલુન પહેર્યું હતું. પગમાં સેન્ડલ પહેર્યાં હતાં. એક હાથમાં તેમની ખુરશીવાળી લાકડી હતી. હાથ પર મોટી સીગ્નેટ વીંટી શોભી રહી હતી, બીજા હાથમાં ચમરી હતી. ૭૧ વર્ષની ઉંમર છતાં અને સાત સાત વર્ષથી પ્રતિબંધિત અવસ્થામાં રહ્યા છતાં તેમની તબીયત સ્વાસ્થ્ય પૂર્ણ જણાતી હતી.

કોનફરન્સમાં આવી તેમણે પત્રકારોની સામે પોતાની બેઠક લીધી. તેમની બાજુમાં તેમના બે ધારાશાસ્ત્રીઓ મી. હેનરી વેરેઇમિલ ને મી એ. આર. કપીલા હતા અને બીજી બાજુ તેમની પુત્રી મારગારેટ કેન્યાટા બેઠી હતી જે કેન્યાટાને બોલવું ના હતા તેની નોંધ લેતી હતી. તેમની પાછળ તેમનો નાન્ડી બોડીગાર્ડ સાદા વેષમાં ઉભેલો હતો.

કોનફરન્સનું કામકાજ શરૂ કરતાં પહેલાં કેન્યાટાએ સૌને હસ્તે મુખે આવકાર આપી પોતાનાં ચશ્મા ચઢાવ્યા, અને કામકાજ શરૂ કરતાં પહેલાં એક ટુંકું ભાષણ કર્યું.

કેન્યાટાનો ઉપોદઘાત

ઉપોદઘાતના આ ભાષણમાં મક્કમ ગંભીર અને સ્થિર અવાજે મી. કેન્યાટાએ ઉદુર શબ્દથી સૌને આવકાર આપી જણાવ્યું કે, તમને બધાંને મળતાં મને આનંદ થાય છે.

હું પ્રતિબંધિત અવસ્થામાં હોવાથી કેટલાક અવરોધો પડેલા હોવા છતાં પણ સંપુર્ણ પ્રમાણિકતા અને નેકદિલીથી તમારા બધા પ્રશ્નોના હું મારાથી બનતા જવાબ આપીશ.

હું આપ સૌને એક દિવસ આઝાદ આદમી તરીકે મળવા આશા રાખું છું અને એ દિવસ બહુ દૂર નથી.

આપ સૌ એટલું જ ખસૂસ યાદ રાખજો કે છેલ્લા આઠ વર્ષથી હું દુરદૂરના પ્રદેશમાં એકલો અટુલો દુનીયાના બનાવોથી સુદુર પુરાયેલ છું. આ સમય દરમીયાન તમારામાંના ઘણાએ મારૂં ઘણું વિકૃતસ્વરૂપ પણ ચિતર્યું છે. સનસનાટી ભરી વાતો મારા માટે ઉપજાવી કાઢી તેનું આલેખન કર્યું છે.

મારી તેમ મારા સાથીદારોની મુક્તિ માટે જુદી જુદી જાતિ અને પ્રજાઓના જે લાખો લોકો બહાદુરીપૂર્વક લડત ચલાવી રહ્યા છે તેમનો હું આભાર માનું છું.

સ્વાતંત્ર્ય સંગ્રામ ચાલુ રાખનાર મારા સૌ ભાઇઓ અને બહેનોનો પણ આભાર માનું છું.

છેવટમાં કેન્યાટાએ જણાવ્યું કે હું હમેશાં એક સાચો રાષ્ટ્રવાદી રહ્યો છું અને સાચો રાષ્ટ્રવાદી રહીશ. હવે આપને જે સવાલ પુછવા હોય તે પુછી શકો છો.

ત્યારબાદ જુદા જુદા અખબારોએ પ્રશ્નોની પરંપરા ચલાવી હતી જેના કેન્યાટાએ સ્ફૂર્તીપુર્વક, મક્કમ અવાજે જવાબ આપ્યા હતા, કેટલાક સવાલોને ઉડાવી પણ દીધા હતા. પણ આખો સમય કેન્યાટાનો અવાજ એકસરખો આત્મશ્રદ્ધાથી રણકતો રહ્યો હતો તેથી સૌ પ્રભાવિત થયા હતા.

મુલાકાતમાં કેન્યાટાએ શું કહ્યું?

હું હિંસાનો વિરોધી છું

જેમો કેન્યાટાએ કહ્યું છે કે હું માઉ-માઉમાં ન હતો ને મેં માઉ માઉને વખોડયું છે. હું હિંસામાં માનતો નથી, અને સમસ્યાઓના શાંતિપુર્ણ ઉકેલને આવકારૂં છું.

કોરફીલ્ડ રિપોર્ટની આકરી ટીકા કરતાં કેન્યાટાએ કહ્યું કે આખો રિપોર્ટ જુઠાણાથી ભરપૂર છે. આ રીપોર્ટ માટેનાં બયાન ગરીબ ગરજાઉ લોકો પાસેથી મેળવાયાં છે. રીપોર્ટનો બધો હેતુ જાણે કેન્યાટાને ખતમ કરવાનો છે.

ઇતિહાસમાં માઉ માઉને શું સ્થાન મળશે તેવા સવાલના જવાબમાં કેન્યાટા બોલ્યા કે આ સ્થાન ભાવિ ઇતિહાસકારો નક્કી કરશે.

એમણે જણાવ્યું કે હું દેશની સલામતીને ભયરૂપ કદી ના હતો; આજ પણ નથી.

ગવર્નર જીદ્દી છે

સર પેટ્રીક રેનીસનનો ઉલ્લેખ કરી કેન્યાટાએ જણાવ્યું કે તેમને સાચી સલાહ મળતી નથી અને તેઓ જીદ્દી અને અને સંકુચિત દિલના છે, આમ છતાં મારા દિલમાં તેમના સંબંધે કડવાશ નથી. હું ગવર્નરને મળવા તઇયાર છું, ને મેં આવી દરખાસ્ત પણ અગાઉ કરી હતી, કિન્તુ ગવર્નરે મને મળવાનો પ્રયત્ન કર્યો નથી.

હું કદી કોમ્યુનીસ્ટ ન હતો

પોતે કોમ્યુનીસ્ટ હોવાનો સ્પષ્ટ શબ્દોમાં ઇન્કાર કરતાં કેન્યાટાએ દર્શાવ્યું કે અન્ય કોઇ વ્યકિત પ્રવાસ કરે તેવી જ રીતે મેં રશિયાની મુલાકાત લીધી હતી. ત્યાંની પ્રગતિ જોવાની મારી ઇચ્છા હતી. મેં અન્ય કેટલાક યુરોપીય દેશોની પણ મુલાકાત લીધી હતી. બ્રીટનમાં મારે કોઇ સામ્યવાદી સંબંધના હતા. હા, 'ટાઇમ્સ' મારા લેખ ના લે તો હું 'ડેઇલી વર્કર'ને આપતો. 'માન્ચેસ્ટર ગાર્ડીઅન'ના તંત્રી મારા મિત્ર હતા, ને મારાં લખાણ ખુશીથી છાપતા.

લેન્કેસ્ટર બંધારણ નકામું છે

કેન્યાટાએ બતાવ્યું કે લેન્કેસ્ટર બંધારણ એક પગલું આગળ હતું છતાં એમાં ઘણી ભુલો હતી. આફ્રિકન ધારાસભ્યો વધ્યા, પરંતુ તેમની શક્તિ વધી નથી. સરકાર રચનામાં ભાગ લેવો કે નહિં તે કાનુ-કાનુની પોતાની નીતિ છે; છતાં હું એ નીતિથી સહમત છું.

ભાવી કાર્યક્રમ

તેમના ભાવિ કાર્યક્રમ પરત્વે જેમો કેન્યાટા બોલ્યા કે એ મારી પ્રજા ઉપર નિર્ભર છે; તેઓ મને જે થવા ઇચ્છશે તે હું થઇશ.

તમે ચીફ મીનીસ્ટર થશો કે તે પ્રશ્નના ઉત્તરમાં તેમણે કહ્યું કે એ પણ જનતા પર આધારિત છે.

તમે વડા પ્રધાન થાઓ તો યુરોપિયન જમીનો પરત્વે ખાતરીઓ આપશો તેવા સવાલનો કેન્યાટાએ ઉત્તર વાળ્યો કે હું કે કોઇ એક વ્યકિત આવી બાંહેધરીઓ ના આપી શકે; સિવાય કે તે સરમુખત્યાર હોય! વસ્તુતઃ આ મામલો જનતાની ચુંટાયેલી સરકારનો છે.

બધાના હકકનું રક્ષણ થશે

કેન્યાટાએ સ્પષ્ટીકરણ કર્યું કે કેનીયાનું નાગરિકત્વ ધરાવતા દરેક શખ્શના હકોનું રક્ષણ થશે, પછી ભલે તે ગમે તે જાતિ હોય. આ નીતિ અનુસાર કોઇ ખાસ કોમ માટે કોઇ અધિકાર વિશેષની જરૂરત નથી રહેતી.

ગોરાઓએ ગભરાવું નહિ

કેન્યાટાએ બતાવ્યું કે હાઇલેન્ડની યુરોપીયન જમીનો આંચકી લેવાનું હું કહેતો નથી; જો કોઇ તેમ કહેતું હોય તો તે ભૂલ છે. અમે તો એ કહીએ છીએ કે જે અણખેડાયેલી જમીનો પડી છે, આવી જમીનો જમીનવિહોણા આફ્રિકન ખેડુતોને મળવી ઘટે છે. જેની જમીન દેશના વિકાસમાં ફાળો આપે છે તેવા કોઇ ખેડુતે, પછી તે યુરોપીયન હોય કે આફ્રિકન, ભય રાખવાની જરૂર નથી.

વફાદાર કીકુયુઓને અભયવચન

વફાદાર કિકુયુઓ પ્રત્યે તમે છુટો ત્યારે કેવો દ્રષ્ટિકોણ ધરાવશો તે સંબંધે કેન્યાટાએ કહ્યું કે બાઇબલમાં જીસસે કહ્યું છે કે "ઓ પ્રભુ તેમને માફ કર, કેમ કે તેઓ શું કરી રહ્યા છે તેનું તેમને જ્ઞાન નથી!"

કેન્યાટાએ ઉમેર્યું કે મારા દુશ્મનોએ મારા વિરૂદ્ધ પ્રચાર કર્યો છે ને સરકારના કાન ભંભેર્યા છે.

ફેડરેશન

પૂર્વ આફ્રિકન સંઘવાય પરત્વે કેન્યાટા વદ્યા કે આ સારો વિચાર છે, પણ તે પુર્વે લાગતાવળગતા પ્રદેશોને આઝાદી મળવી જોઇએ.

આવું સમવાય આગળ જતાં યુનાઇટેડ સ્ટેટસ ઓફ આફ્રિકા બને તેવી શકયતાનો કેન્યાટાએ સ્વીકાર કર્યો છે.

કોન્ગોની દશા!

કોન્ગો સંબંધે કેન્યાટાએ કહ્યું છે કે બે સાંઢ-પાડાઓ લઢે ને ઝાંડ-ઘાસનો મરો થાય તેમ પુર્વ-પશ્ચિમ અર્થાત સામ્યવાદી દેશો ને બીન-સામ્યવાદીઓ

(અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૧૪૯)

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયલન, રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, સ્ત્રીઓ બાળકો અને પુરૂષો માટે ઉત્તમ જાતના ઉલન જર્સી, પુલોવર, કારડીગન્સ અને બચ્ચાઓ માટે—બુટીઝ, બીબ્સ, બ્લેન્કેટસ, શોલ્સ; નેપકીન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા ભલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — બોકસ ૧૫૪૯.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

મોતને ભોગે પણ કોમી તોફાનોનો મુકાબલો કરો

વડા પ્રધાન શ્રી નહેરૂએ અહીં જણાવ્યું હતું કે જબલપુર અને મધ્ય પ્રદેશના બીજા કેટલાંક શેરોમાં તાજેતરમાં થયેલા કોમી તોફાનોથી મને ઘણું દુઃખ થયું છે અને મને સૌથી વધુ આઘાત તો એ વાતનો થયો છે કે ખાસ કરી આ શહેરોમાંના કોંગ્રેસજનોએ આ પરિસ્થિતિનો જે હિંમતથી સામનો કરીને ફરજ બજાવવી જોઇતી હતી તે નથી બજાવી.

પ્રદેશ કોંગ્રેસ સમિતિ અને વિધાનસભાના કોંગ્રેસ પક્ષના સભ્યોની સંયુકત બેઠકમાં ભાષણ કરતાં શ્રી નહેરૂએ વધુમાં કહ્યું કે તોફાનો દરમ્યાન કોંગ્રેસીઓએ તેમની જવાબદારી યોગ્ય રીતે અદા કરી નથી અને તોફાનો દરમ્યાન તેઓ ડરના માર્યા તેમના ઘરોમાં પરદાનશીન સ્ત્રીઓની જેમ ભરાઇ બેઠા હતા.

કોંગ્રેસ કાયરોની નથી

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે કોંગ્રેસ કાયરોની સંસ્થા નથી. ભુતકાળમાં કોંગ્રેસે અડગ નિર્ધાર અને હિંમતથી મુશ્કેલ પરિસ્થિતિઓનો સામનો કર્યો છે અને કોંગ્રેસીઓએ જે આદર્શો માટે આપણે ખડા છીએ એને માટે તેમના જીવનના બલિદાન આપ્યાં છે. મારી તપાસમાં અને જાણવા મળ્યું છે કે આ તોફાનો દરમ્યાન એક પણ કોંગ્રેસીને લગીરે ઇજા પહોંચી નથી આ વસ્તુએ વાતનો સ્પષ્ટ નિર્દેશ કરે છે કે તેમણે આ કોમી દંગાઓ ડારવા માટે અને અફવાઓનો સામના માટે કોઇ સક્રિય કાર્ય કર્યું નથી.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે દેશમાં ભૂતકાળમાં પણ કોમી તોફાનો થયાં છે, પરંતુ જબલપોર અને મધ્ય પ્રદેશના અન્ય શહેરોમાંના તાજેતરના તોફાનોનું આ વખતનું સ્વરૂપ ઘણું જ ભયંકર હતું. એનાથી મધ્ય પ્રદેશના ઉજળા નામને કલંક લાગ્યું છે અને દુનીયાની નજરમાં દેશની કીર્તિને નીચી પાડી છે,

ફરી આવીશ

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે તોફાનો થયા ત્યારથી જ હું અહીં આવવા માગતો હતો અને જબલપોર, સાગર અને બીજા અસરગ્રસ્ત વિસ્તારોની મુલાકાત લેવા માગતો હતો પરંતુ પં. પંતનું મૃત્યુ, લંડનની મુલાકાત અને દિલ્હી ખાતેના કામના ભારે દબાણને લીધે આવી શક્યો નહિ, ભોપાળની મારી આ મુલાકાત ખાસ કરી આ તોફાનો સંબંધમાં જ છે. આજે પણ હું જબલપોર સાગર અને અન્ય અસરગ્રસ્ત શહેરોમાં જવા ઝંખુ છું પરંતુ હાલમાં સંસદ સમક્ષ કેટલાક મહત્વનાં કાર્યો હોઇ મારે માટે ગેરહાજર રહેવાનું મુશ્કેલ છે, પરંતુ તક મળતાંજ હું ફરી અહીં ચોક્કસ આવીશ અને આ સ્થળોની મુલાકાત લઇશ.

શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે દિલ્હીથી અસરગ્રસ્ત શહેરોની મુલાકાત માટે કોંગ્રેસીઓના જુદા જુદા પ્રતિનિધિમંડળોને મોકલાયા હતા. દેશના જુદા જુદા ભાગોના કોંગ્રેસીઓ પણ અસરગ્રસ્ત સ્થળોની વારંવાર મુલાકાત લે એ જરૂરી છે. જેથી તોફાનોનો ભોગ બનેલા લોકોને લાગે કે દેશના અન્ય ભાગના લોકોની તેમના પ્રત્યે સહાનુભૂતિ છે.

ન્યાયાધીશી તપાસનો હુકમ

તોફાનોની ન્યાયધીસી તપાસ માટે હુકમ કરાયો છે અને એની વિગતોમાં ઉંડા ઉતરવાનું કામ તપાસપંચનું છે. પરંતુ સિદ્ધાંતની દ્રષ્ટિએ હું કહી શકું કે આવી પરિસ્થિતિની મુખ્ય જવાબદારી બહુમતી કોમની છે. આવા સંજોગોમાં લઘુમતીને બહુમતીનો ભય લાગે એ સ્વાભાવિક છે. તપાસ વિના હું કહી શકું છું કે મુસ્લિમોએ વ્યવસ્થિત પાયા પર હુમલાઓ કર્યા અને હિંદુઓએ એ સામે માત્ર તેમનો બચાવ જ કર્યો છે એમ જે કહેવામાં આવે છે તે નર્યું જુઠાણું છે. તોફાનો દરમ્યાન સેંકડો હિંદુઓને મારી નાખવામાં આવ્યા છે એવી જુઠી અફવાઓ ફેલાવાઇ એ પ્રત્યે ખેદ વ્યકત કરીને શ્રી નહેરૂએ કહ્યું કે આવી જુઠી અફવાઓએ કદાચ લોકોને ઉશ્કેર્યા હોય. આવી પાયા વિનાની અફવાઓ ફેલાવાઇ અને એનું ખંડન ન કરાયું ત્યારે એમાંથી એક વિષવર્તુળ રચાયું અને એના ભયંકર પ્રત્યાઘાતો પડ્યા.

ચુંટણીને ટાંકણે જ

આ તોફાનો સામાન્ય ચુંટણીને હવે ભાગ્યે જ નવ કે દસ મહિના બાકી છે ત્યારે જ થયા છે.

૧૯૫૬ની ચૂંટણીમાં પણ થોડાક મહિનાઓ પહેલાં જ આવાં તોફાનો થયાં હતાં. ચૂંટણી પર નજર રાખીને ઇરાદાપૂર્વક કોઇએ આ તોફાનો યોજ્યાં છે કે કેમ એ વિષે હું કંઇ કહી શકતો નથી, પરંતુ એટલું જરૂર કહીશ કે કેટલાક એવા લોકો છે જે અંગત અને રાજકીય હિતો માટે આવી તરકીબો યોજે છે. કોમી સંસ્થાઓ આવા તોફાનોમાંથી રાજકીય મુડી બાંધે છે, પરંતુ કોંગ્રેસ જેવા બિનસાંપ્રદાયિક પક્ષને એથી સહન કરવું પડે છે. કોમવાદનો ભય દેશ માટે ઘણોજ નુકસાનકારક અને ખતરનાક છે અને આ રોગને–ભયને દેશમાંથી ઉખાડી ફેંકયેજ છુટકો છે. આવા કોમી તોફાનોનો, જે વિશ્વના અન્ય ભાગોમાં બહુ ઓછા જોવા મળે છે તે સમાજની નિર્બળતા અને પછાતપણાના સુચક છે.

બસ્તરના આદિવાસી વિસ્તારમાંના તોફાનનો નિર્દેશ કરીને વડા પ્રધાને કહ્યું કે સંજોગોએ કદાચ ત્યાં ગોળીબાર કરવાની ફરજ પાડી હશે, પરંતુ એવા સંજોગોજ ત્યાં ઉભા કેમ થવા દેવાયા? ગોળીબાર અંગે પોતાનું દુઃખ વ્યકત કરતાં વડા પ્રધાને કહ્યું કે બસ્તરના ભોળા અને નિર્દોષ આદિવાસીઓ માટે મને પ્રેમ છે. એમના વિકાસ માટે એમની રીતની તમામ તકો અપાવી જોઇએ અને એમના પર કશું ઠોકી બેસાડવું જોઇએ નહિ.

ત્રીજી યોજનામાં ગામડે ગામડે પ્રાથમિક શાળા

અમદાવાદ: ગુજરાતના શિક્ષણ પ્રધાન શ્રી હિતેન્દ્ર દેસાઇએ વિધાન સભામાં જણાવ્યું હતું કે ત્રીજી પંચ વર્ષિય યોજનામાં ગુજરાતના તમામ ગામોમાં પ્રાથમિક શાળાઓની જોગવાઇ થઇ ગઇ હશે.

અંદાજપત્રમાંની શિક્ષણ ખાતા માટેના ખર્ચની માગણી પરની ચર્ચાનો જવાબ આપતાં શ્રી દેસાઇએ કહ્યું કે સરકારે ત્રીજી યોજના દરમ્યાન મહિલાઓ માટેના બે પોલીટેકનીકો અને દરેક જીલ્લામાં સાત ઔદ્યોગીક શાળાઓ સ્થાપવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

તેમણે કહ્યું કે સુરત ખાતે પ્રાદેશિક ઇજનેરી કોલેજ અને વધુ ટેકનીકલ શાળાઓ સ્થાપવાનો નિર્ણય કરાયો છે. મોરબીની ઇજનેરી કોલેજને વધુ વિસ્તારવાનો પ્રશ્ન પણ વિચારણા હેઠળ છે.

ગુજરાત રાજ્ય શિક્ષણ પાછળ કુલ ખર્ચના ૨૩ ટકા ખર્ચી રહ્યું છે. દેશના અન્ય રાજ્યોને મુકાબલે આ રકમ ઘણી મોટી છે. સૌરાષ્ટ્ર અને દક્ષિણ ગુજરાત યુનીવર્સીટીઓની રચનાને સભ્યોએ આવકારી છે તેથી મને હર્ષ થયો છે.

ઉચ્ચ શિક્ષણની કક્ષાએ શિક્ષણના માધ્યમ અંગેના પ્રશ્નનો નિર્ણય કરવાનું રાજ્યની તમામ ત્રણે યુનીવર્સીટીઓ પર છોડી દેવાયું છે.

ગુજરાત યુની.એ ગુજરાતીને શિક્ષણના માધ્યમ તરીકે સ્વીકારી છે અને સરકારે એને અનુમોદન આપ્યું છે.

વાંચો! જરૂર વાંચો! લાભ જ થશે!

શોધવું મટશે, જોઈતું મળશે, પગદોડ ટળશે.
હમારે ત્યાં નીચેની બધીજ વસ્તુઓ મળે છે.

સ્ત્રીઓ માટે: વેણીઓ, સુંદર સ્પન્જ અને બીજી અનેક જાતની મળશે, રીબનો પણ મળશે. ગરમ વુલના જરસીઝ, પુલોવર, કારડીગન, સીંગલેટ, ચડ્ડી, સોક્સ વિ.

બાળકો માટે: નાયલનના ઝબલાં, ટોપી, બ્લાંકેટ, શાલ, સીંગલેટ, ચડ્ડી, સોક્સ, નેપકીન્સ, વુલનકેપ, પેટીકોટ, નાઈટીસ, બીબ્બ, ફેઈસ કલોથ, બાથ સ્પન્જ વિ.

ટેબલ પલસ્ટીક ફ્લાવર્સ, સ્પન્જના હશીકાં, તકીયા, ગાદી, વિ.
વેપાર માટે ચાંદી જેવા ચળકતાં સ્ટેનલેસ સ્ટીલના વાસણો, ઈન્ડેન્ટકરો.
વિલંબ શા માટે! સારો માલ વેચાઇ જતાં શી વાર!!

હમણાંજ ચાલોને: માબરો હેટર્સ (પ્રો) લી.
(ભીખાભાઈ માસ્તર એન્ડ સન્સ)
ફો નઃ ૮૩૫-૭૯૬૧ — પહેલે માળે, — પો. બો. ૫૨૫૭.
માસ્તર મેનશન્સ — ૩૪ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ

રાતા સુકા મરચાં

રાતા સુકા મરચાં. અને હાથની પીસેલી મસાલેદાર લાલ મરચાં બજાર ભાવે હંમેશા અમારે ત્યાં મળશે, અને ૨૫/- રતલ પોકેટ સુકું લસણ રતલના ૬ સેન્ટ.

તેમજ લાંબા હાથાના આફ્રિકાની સુમ ડઝનની ૨॥ રેન્ડ.

ઓરડર સાથે રોકડા:

Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

વિવિધ વર્તમાન

ટાંગાનકાની યોજના

ટાંગાનિકામાં ૧૧ આફ્રિકન ડીસ્ટ્રીક્ટ કમીશ્નરો નિયુકત કરવામાં આવ્યા છે જેઓ હાલ તુર્ત યુરોપીયન ડીસ્ટ્રીક્ટ કમીશ્નરો સાથે કામ શીખશે.

આ વર્ષના અંત સુધીમાં દેશના ૫૮ ડીસ્ટ્રીક્ટ કમીશ્નરોમાંથી અડધા આફ્રિકન હોય તેવી ટાંગાનિકાની યોજના છે.

ટાંગાનીકાની સરકારી-સનંદી નોકરી ઓનું આફ્રિકીકરણ કરવાની જે યોજનાની ટાંગાનીકાના ચીફ મીનીસ્ટર મી. ન્યેરેરેએ અગાઉ જાહેરાત કરી હતી તે યોજનાની આ રીતે હવે જાહેરાત થઇ છે.

ટાંગાનીકાની સુચિત યુનીવર્સીટીની લૉ (કાનૂન) ફેકલ્ટી માટે આ વર્ષે ૨૦ વિદ્યાર્થીઓને લેવાના છે અને તેમની પસંદગી આ પખવાડિયામાં કરવામાં આવશે. કાયદાના અભ્યાસ માટેની આ કૉલેજ આ વર્ષના અંત માં શરૂ થશે.

યુગાન્ડા સરકારની થએલ રચના

યુગાન્ડાની નવી સરકારમાં ૧૩ પ્રધાનો જાહેર થયા છે, જેમાંના ૩ સરકારી ને ૧૦ બીન-સરકારી છે. આ ત્રણે યુરોપિયનો છે; દશમાંથી એક એશીયન છે. તેઓ છે જીંજાના મેયર શ્રી સી. કે. પટેલ કે જેમને વ્યાપાર ઉદ્યોગ ખાતું સોંપાયું છે. કમ્પાલા ખાતે આ પ્રધાનોનો શપથવિધિ થનાર હતો.

પ્રધાન મંડળની પ્રથમ બેઠક થોડા વખતમાં મળશે. સેન્ટ્રલ લેજીસ્લેટીવ કાઉંસીલ માટે યુગાન્ડા પોતાના ત્રણ પ્રતિનિધિઓ ચુંટશે.

ડેમોક્રેટીક પાર્ટીના નેતા મી. કીવાનુકાને પ્રધાનમંડળના દફતર વિનાના પ્રધાન તરીકે લેવાયા છે.

નાઈજેરીઆએ સા. આફ્રિકા સામે મુકેલ કડક પ્રતિબંધ

નાઇજેરીઆએ સાઉથ આફ્રિકા સાથે ના વેપારનો બહિષ્કાર તો કરેલો જ છે પણ કેટલાંક સ્વાર્થી અને લોભી તથાં દ્રોહી વેપારીઓ સાઉથ આફ્રિકા ના માલમાંથી સારી કમાણી કરી લેવાની દાનતથી પાછલે બારણેથી સાઉથ આફ્રિકા સાથેનો વેપાર ચાલુ રાખતા હોવાની નાઇજેરીઆની સરકાર ને જાણ થતાં હવે સાઉથ આફ્રિકા સાથેના વેપાર ઉપરનો પ્રતિબંધ બહુ કડક બનાવ્યો છે.

ઇરાક-ઇજીપ્ટ વચ્ચે સમજુતી

ઇરાન અને યુનાઇટેડ આરબ રીપબ્લીક વચ્ચે કેટલાક વખતથી ઉભા થએલાં ઘર્ષણ અને મનદુઃખથી ચાલતા ઝઘડાનો હવે અંત આવ્યો છે.

બન્ને દેશો વચ્ચે સમજુતી થઇ છે તે મુજબ તેમની સરહદો પરના વેપાર ઉપરના પ્રતિબંધો ઉઠાવી લેવામાં આવ્યા છે.

બર્મી વડા પ્રધાને પક્ષના પ્રમુખપદનું આપેલું રાજીનામું

બર્મી વડા પ્રધાન ઉ નૂએ શાસક પક્ષના પ્રમુખ તરીકેનું રાજીનામું આપ્યું હતું. તેમના આ નિર્ણયથી વડા પ્રધાન તરીકેના તેમના દરજ્જાને બાધ આવતો નથી.

પક્ષની કારોબારીએ તેમના રાજીનામાનો સ્વીકાર કર્યો છે અને તેમણે પણ સામુદાયિક રાજીનામાં આપ્યાં છે.

સમિતિએ નવી કારોબારી સમીતીની ચુંટણી માટે પક્ષની પરિષદ બોલાવવા સારૂ પોતાની પસંદગી પ્રમાણેની બનેલી કામ ચલાઉ કારોબારી સમિતિની આગેવાની લેવાનું ઉ નુને જણાવ્યું છે.

પોતાના રાજીનામા પત્રમાં ઉ નુએ પોતાના પક્ષમાં વધતા જતા વિખવાદ અને તડાંવાદ બદલ ખેદ-દર્શાવ્યો છે અને પક્ષના આગેવાનોને હૃદયપુર્વક અને પ્રમાણિકતાથી પોતાની આગેવાની ચાલુ રાખવાની વિનંતી કરી છે. પક્ષની પુનર્રચના અંગેની વધતી જતી જરૂરીયાત પર પણ તેમણે ભાર મુકયો છે.

શોમ્બે સાથે પકડાયેલા બેલ્જીયમની મુક્તિ

અત્રે પ્રાપ્ત થતી માહિતી જણાવે છે કે કાતંગાના પ્રમુખ શ્રી મોઇસ શોમ્બે સાથે જે પાંચ બેલ્જીયનોને પકડવામાં આવ્યા હતા તેમાંના એકને મુક્ત થનારાનું નામ શ્રી માર્ક મિકોલાઝાક છે અને તેઓ એલીઝાબેથવીલેથી પ્રગટ થતાં અખબાર ઇસોર ડુ કાતંગાના તંત્રી છે. બાકીના ચાર બેલ્જીયનોને યુનોના દળોએ લીઓપોલ્ડવીલેથી ખસેડયા છે. પરંતુ તેમને કયાં ખસેડવામાં આવ્યા છે, તેની માહિતી મળતી નથી.

ફીઝોનો આદેશ

નાગા બળવાખોર નેતા શ્રી એ. ઝેડ. ફીઝોએ, પાકીસ્તાનની સરહદ પર પકડવામાં આવેલા ચાર ભારતીય વિમાનીઓને છોડી મૂકવા પોતાના અનુયાયીઓને સૂચના આપી છે અને આ વિમાનીઓને સલામતીની ખાત્રી આપવા પાકી સરકારને વિનંતી કરી છે.

—કયુબા ઉપર લશ્કરી આક્રમણ કરવાનો અમેરીકાનો રહેજ પણ ઇરાદો નથી એમ પ્રેસીડન્ટ કેનેડીએ કોન્ફરન્સમાં ભારપૂર્વક જણાવ્યું છે.

મરાલાલમાં જોમો કેન્યાટાની પ્રેસ કોન્ફરન્સ

(૧૪૭ પાનાનું અનુસંધાન)

વચ્ચે કોન્ગોની જનતા પીસાઇ રહી છે. આ સરખામણી કરતાં એમ કહેવું ઉચિત છે કે બે કુતરાં ભક્ષ માટે ખેંચતાણ કરી રહ્યાં છે. કોંગોની જનતા જ્યારે આ વસ્તુ સમજશે ત્યારે ત્યાંની સમસ્યાનો તોડ આવશે.

જમીન એકીકરણ

જમીન એકીકરણની યોજના વિષે તેઓ બોલ્યા કે યોજના સિદ્ધાંતે ઠીક છે, કીન્તુ તેનો અમલ સારી રીતે નથી થયો. લાંચરૂશ્વતથી મોભાદાર માણસો જમીનો તફડાવી ગયા છે.

મંતવ્યનો સારંશ

આ પ્રેસ કોન્ફરન્સમાં કેન્યાટાને પુછાયેલા વિવિધ પ્રશ્ન અને તેના જવાબો અને દર્શાવેલ મંતવ્યોનો ટુંકાણમાં સારાંશ એટલો જ છે કેઃ—

સ્વતંત્ર આફ્રિકન સરકારમાં યુરોપીયનો અને એશિયનો કોઇ ખાસ હકક વિના એક નાગરિક તરીકે રહેવા માગતા હોય તો તેમણે બીક રાખવાનું કોઈ કારણ નથી.

આફ્રિકન સમાજવાદને સ્થાન નથી. યુરોપીયન ખેડુતો દેશના હિત અને ઉત્કર્ષ માટે ખેતીવાડીમાં પરોવાયેલ રહે અને મહેનત કરે તો તેમણે જમીન બાબતમાં કોઇ ભય રાખવાનું કારણ નથી.

એમરજન્સીમાં જે આફ્રિકનો સરકારના પડખે રહ્યા હતા તેમણે પણ સ્વતંત્ર કેનીયામાં બીક રાખવાનું કોઇ કારણ નથી. તેઓ અમારાં જ ભાંડરાં છે.

માઉ માઉ અંગેનો કારફીલ્ડ રીપોર્ટ એક જુઠાણા ભર્યો પોલ છે. મારૂં જો ચાલે તો હું તેને બાળી નાંખું.

આફ્રિકનોની ઇચ્છા જ હોય તો ચીફ મીનીસ્ટર કે એવો કોઇ મોટો હોદ્દો સ્વીકારવા હું તઇયાર છું પણ તે નકકી કરવાનું કામ આફ્રિકનોનું છે.

આફ્રિકન રાજદ્વારી પાર્ટીઓએ સરકારમાં ભાગ લેવો કે કેમ તે નકકી કરવાનું કામ તેમનું છે.

કેનીયાની મુકમ્મલ આઝાદી એ આફ્રિકનોનો ધ્યેય છે.

લેન્કેસ્ટર બંધારણથી કંઇ મળતું નથી. તે બદલાવું જોઇએ. ટાંગાનિકા જેમ કેનીયાને આગળ વધારવા ગોળમેજીભરી નવું બંધારણ લાવવું જોઇએ.

એક પ્રશ્નના જવાબમાં કેન્યાટાએ જણાવ્યું કે તાજેતરમાં ઇન્ડિઅન ફીલોસોફી અને ધર્મ ઉપરનાં કેટલાંક પુસ્તકો વાંચવાથી જુદા જુદા વિષયો પરત્વેના જ્ઞાનમાં કંઇ વધારો થયો છે.

જીવનભર હું અહિંસક જ રહ્યો છું અને છુટયા બાદ પણ અહિંસાને વળગેલો રહીશ.

નવા પુસ્તકોની યાદી

સંસ્કારિતાને છાંયડે શી. ૩-૦
કોઇ ગોરા કોઈ કાળા શી. ૭-૦

આ ઓફીસેથી મળશે.

તમે આફ્રિકનોમાં માનીતા નેતા છો અને તેમ માઉ માઉ શપથવિધિને ધિકકારો છો છતાં એ શપથવિધિને હજી કેમ ચાલે છે તેના જવાબમાં કેન્યાટાએ જણાવ્યું કે તમારા બ્રીટનમાં પણ તમે બધા મહારાણીને માન આપો છો—માનની દ્રષ્ટિએ જુવો છો છતાં ત્યાં ગુંડાગીરી કેમ ચાલે છે. આ માટે કંઇ રાણીને જવાબદાર નાજ ગણાય.

મને પ્રતિબંધીત અવસ્થામાં રાખવામાં આવેલ છે. આ અવસ્થામાં મને કંઇ દુઃખ નથી પડયું એમ નથી. ત્રણ ત્રણ વર્ષ સુધી મારે એક બ્લેન્કેટને આશરે સીમેન્ટ પર સુવું પડયું છે.

આમ ત્રણ કલાક સુધી આ પરિષદ ચાલી હતી અને તે બાદ વિવિધ જાતના મનોમંથન સાથે સૌ વિસર્જન થયા હતી.

ખાસ દરખાસ્તઃ હિંદની અગરબત્તી

(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)

ક્રિસમસ અને નવા વરસ માટે આવેલો તાજો માલ અમે સર્વ જનતા સમક્ષ રજુ કરીએ છીએ.

અગરબત્તી-કેરમબોર્ડ-પ્લાસ્ટીક, રોલ્ડગોલ્ડ અને ચાંદીની બંગડીઓ. નવીન ઘરેણાં અને માથાની ચીજો. ટીકડીઓ, ડાયોમોન્ટીસ અને ઝાલર. મુરાદીબાદી વાસણો અને ફેન્સી ગુડસ.

ટ્રેડરો અને હોકરો માટે અમો ખાસ માલ રાખીએ છીએ અને ખાસ ધ્યાન પણ આપીએ છીએ. આપ જયારે આવતે વખતે ડરબન આવો ત્યારે અમારી મુલાકાત લ્યો.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ

ડાઇરેક્ટ ઈમ્પોર્ટસ અને હોલસેલ મરચન્ટસ

૧૧૧ ક્વીન સ્ટ્રીટ, — (હુસેન્સ બીલ્ડીંગ) — ફોન ૨૭૩૪૯ — ડરબન.

અમારૂ પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

અધિક માસની વિશેષતા

(૧૪૬ પાનાનું અનુસંધાન)

મુહુર્ત એટલે મળસ્કે ઉઠવું, શૌચ સ્નાનથી પરવારી સંધ્યા કર્મ માટે તઇયાર થઇ જવું. પવિત્ર આસન પર બેસી ઇશ્વરનું પૂજન કરવું, હવિષ્યાન્ન જમવું, મદ્ય માંસ તજી પરદ્રોહ, પરધન, અને પરસ્ત્રીથી દુર રહેવું, તીર્થ યાત્રાના કારણ વિના પરગામ નહીં જવું, વાસી અન્ન ન ખાવુ. કેવળ દૂધ પીને કે ફલાહાર પર રહેવું, અગર નક્ત એટલે એકટાણું કરવું. આમ કષ્ટ વિના નભી શકાય એવાં વ્રત કરવાં નિંદા, જુઠ વગેરે ત્યજી ધર્મ-ગ્રંથોનું વાંચન, શ્રવણ, તથા મનન કરવું. ધર્મ પર શ્રદ્ધા રાખી અપવાસ, સંયમ પાળી 'અંતમાં શકિત મુજબ દાન પણ કરવું.

(૩) પુરાણનાં રૂપકોનું તાત્પર્ય સામાન્ય જનતાને સન્માર્ગે દોરવાનું હોય છે. હીંદુ ધર્મમાં શ્રાવણ તથા અધિક માસો પવિત્ર મનાય છે. તેમાં સાધારણ સમય કરતાં કંઇક શ્રેષ્ઠ ને વિશેષ પ્રકારે જીવન વ્યતીત કરવાનો પ્રયત્ન થાય છે. અધિ એટલે ઉત્તમ, અને અધિક એટલે વિશેષ. એ અર્થ પ્રમાણે અધિક માસમાં આત્માની ઉન્નતિ કરનારાં અનુષ્ઠાનો પૈકી વ્રત, સંયમ અને દાન જરૂરી મનાયેલાં છે. જ્યારે એક વ્યકિત એમ કહે કે, હું અધિક માસ પાળું છું. ત્યારે તેની ભાવનામાં ધાર્મીકતાનું તત્ત્વ ભર્યું હશે, ઇશ્વર તેની પ્રાપ્તિની તે વાંછ્છ્ના કરતો હશે. અત્રે એક વસ્તુ યાદ રાખવા જેવી છે કે, શ્રાવણ ને અધિક પાળવાનો હેતુ કેવળ એક ટાણું જમવા પુરતો જ નથી. પણ તેની સાથે અહીંસા, સત્ય, બ્રહ્મચર્ય, અસ્તેય, ને અપરિગ્રહ એ પાંચ સાર્વભૌમ વ્રતોનુ પણ યથા શકિત પાલન કરવાનો છે. આનાથી પુણ્ય લાભ થવા સાથે જીવન પણ શુદ્ધ, અને સાત્ત્વિક બનતું જાય છે. અધિકને મલમાસ કહેવાનો હેતુ પણ અર્થ સૂચક છે. એ માસમાં જપ, તપનાં સાધન વડે આપણાં અંતરના મલ એટલે જાણ્યે અજાણ્યે થયેલાં દૂષિત કર્મોના સંસ્કારો. તેને દુર કરવાનો યત્ન થાય તોજ અધિક માસ પાળેલો સાર્થક થાય છે.

ઇતિ ૐ તત્સત્

[અધિક જેઠનો આરંભ તા. ૧૫-૫-૬૧; અને છેલ્લો દિવસ તા. ૧૩-૬-૬૧]

પરચુરણ

—હેગ: નેધરલેન્ડઝ ખાતેના કયુબાના રાજદુત અને કયુબાના દુતાવાસના બધા સભ્યોએ જાહેર કર્યું હતું કે ડો. કાસ્ટ્રોની નીતિઓ સામેના વિરોધ તરીકે અમે રાજીનામા આપ્યા છે.

—પશ્ચિમ આફ્રિકાના બ્રીટીશ સંસ્થાન સેરાલીઓનને સ્વતંત્રતા આપવાના ખરડાને શાહી મંજુરી મળતાં હવે એ કાયદો બન્યો છે.

—લંડન: બ્રીટનના વિદેશ મંત્રી શ્રી એડવર્ડ હેથે જણાવ્યું હતું કે કાતંગાના પ્રમુખ શોમ્બેની મુકિત મેળવવા માટે બ્રિટને યુનોને વિનતિ કરી છે.

'સારાસન' રાજ્યમાં કટોકટી

(પહેલા પાનાનું અનુસંધાન)

ડ્રાઇવર કહે છે, "અરે ગભરાવાની કંઇ જરૂર નથી—હું ડ્રાઇવર બેઠો છું ને!" વધુ દલીલ થતાં ડ્રાઇવર પોતાની રીવોલ્વર કાઢી કહે છે, "ચૂપ રહો." અને વધુ દલીલ કરનારને ગોળી પણ મારી બેસે છે.

આવીજ ફરવુઅર્ડની સરકાર છે. ઉતારૂઓ માટે એકજ રસ્તો હતો તે એ કે ડ્રાઇવરને બહાર ફેંકી દેવાનો! એજ રીતે આપણે પણ અહિંસક રીતે આ સરકારને ઉથલાવવી જોઇએ. એ માટે એકતા જોઇએ. આ 'નેશનલ કન્વેનશન'ની માગણી એ એકતા લાવી શકે એમ છે. છેલ્લા મહિનાના બનાવો જોતાં આ એકતાનો ખ્યાલ આવશે. દરેક કોમ હવે 'નેશનલ કન્વેનશન'ની માગણી કરે છે. એ સહાય રૂપ છે. આ માગણીનો સ્વીકાર નહિ થાય તો બધાએ વિરોધ રૂપે ૨૯, ૩૦ અને ૩૧મીએ હડતાળ ઉપર જવાનું છે. આ હડતાળ જો બરાબર આખા દક્ષિણ આફ્રિકામાં બધી જગ્યાએ થાય તો જ એ સફળતા ઉપર ભાવિ લડતનો આધાર છે. આવા પ્રસંગે પૂ. બાપુજીનો અસહકારનો મંત્ર બધાં ગુજરાતીઓ લઇ, એનું પાલન કરે એ ઘણીજ જરૂરી છે. તમારાં કૃત્યો ઉપર તમારા ભાવિ સંતાનોના સુખનો આધાર છે. બાપુની કોમ પાછળ તો નહિ પડે ને!

—શ્રી નરવરલાલ બાબેનિયા.

બુકકીપીંગ, ઇનકમ ટેકસ રીટર્ન્સ, લાઇસેન્સીંગ, રેવન્યુ કલીયરન્સ અને ઇનસ્યોરન્સ માટે મળો:

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

બી-આઇ મુંબઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આફ્રીકાના બંદરો વચ્ચે મુસાફરી કરે છે.

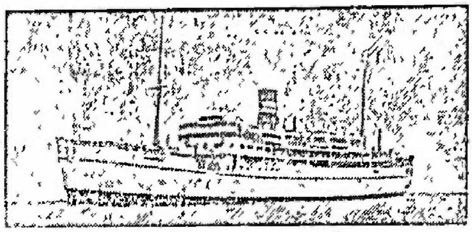

સ્ટીમર કંપાલા ૬ઠ્ઠી જુન ૧૯૬૧માં આવશે અને ૧૧મી જુન ૧૯૬૧ના ઉપડશે.

મુંબઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

ખોરાક સાથ

ફર્સ્ટ કલાસ	પા. ૧૧૭-૧૫-૦
સેકન્ડ કલાસ	પા. ૭૮-૧૦-૦
થર્ડ કલાસ ખોરાક સાથે	પા. ૩૯-૧૫-૦
થર્ડ કલાસ ખોરાક વગર	પા. ૩૪-૧૦-૦

વધુ માહિતી માટે મળો યા લખો:

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ

(પીટી લીમીટેડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરબન.

ટેલીફોન: ૨૦૪૩૨ — ટેલીગ્રાફીક એડ્રેસ "કરામત."

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ!

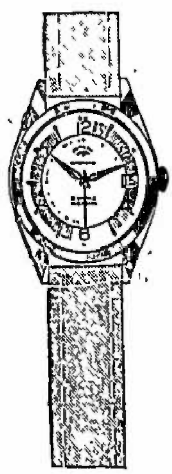

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં ઓટોમેટીક કેલેન્ડર.

* રોમર

* રોટરી

* લેંકો

* રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોકસ ૫૬૮૮, ફોન: ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઇ બી. પટેલની કું.

૪૪, માર્કેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

ટુંકી વાર્તા

[ભગવાન વાલ્મિકીના મુળ રામાયણનો કથાપ્રવાહ પતિતપાવની ભાગીરથીની જેમ એકધારો અખંડ ચાલ્યો જાય છે. એમાં આડકથાઓને અવકાશ નથી. મૂળ કથા સાથે ચાલી શકે નહિ એવાં પાત્રોનાં કથાનકોને સ્થાન નથી, એટલે એના ઉપર લોકકવિઓની કલ્પના ઠીક ઠીક ચાલી છે. દક્ષિણના એક લોકકવિએ રામાયણના એક અર્ધ ઉપેક્ષિત પાત્ર અંગદ ઉપર કલ્પના દોડાવી છે.]

માતૃત્વની

અગ્નિપથારી

લેખક : શ્રી ગુણવંતરાય આચાર્ય

"જનકલ્યાણ"

ભગવાન રામચંદ્રે વાલીનો વધ કર્યો. સુગ્રીવને કિષ્કિંધાનું રાજ્ય આપ્યું. વાલીની પત્ની તારામતીનું સુગ્રીવને દાન કર્યું. સુગ્રીવ અને તારામતીનો, કિષ્કિંધાના મહારાજા અને મહારાણીનો રાજ્યાભિષેક કર્યો.

અનાદિ કાળથી રાજરીત એક શું સ્વાભાવિક મૃત્યુને વશ થયેલા, શું અસ્વાભાવિક મૃત્યુને પામેલા કે શું યુદ્ધમાં હણાયેલા—પરંતુ જ્યાંસુધી ઉત્તરાધિકારી જે હોય તેનો રાજા તરીકે સ્વીકાર ન થાય, એને રાજા તરીકે જાહેર કરવામાં ન આવે ત્યાંસુધી અવસાન પામેલા રાજાના અંતિમ સંસ્કારો થઇ શકે નહિ. એટલે આ બધું થયા પછી વાલીના અગ્નિ-સંસ્કાર કરવાની તૈયારી થઇ.

પરમ પવિત્ર એવા પંપા સરોવરને જ્યાં તુંગભદ્રા મળે છે એ પંપા ક્ષેત્રમાં, સરવર અને સરિતાના સંગમને કાંઠે, ચંદનની ચિતા રચવામાં આવી.

વાલી વેરી હોય તોય મહાયોધ્ધો હતો. રાજા તો કદી સ્મશાનમાં જાય જ નહિ. એટલે સુગ્રીવરાજ સ્મશાને ગયા ન હતા. શેષ દરબાર સ્મશાન-યાત્રામાં સામેલ હતો.

ને વીર યોદ્ધાને છેલ્લી અંજલી આપવાને ભગવાન રામચંદ્રે પોતે વાલીની શબવાહિનીને પોતાની ખાંધ આપી હતી. ભગવાન સ્મશાનયાત્રામાં સામેલ હતા.

હજારો સૈનિકો અને યોદ્ધાઓની ખાંધે ચડીને વાલીરાજ એના વીર જીવનની વિરોચિત એવી છેલ્લી મજલે આવ્યો.

ચંદનની ચિતા ખડકાઇ હતી.

શબવાહિની ઉપરથી શબને ઉપાડીને એને ચિતા ઉપર મૂકવાનું હતું.

ત્યાં એક અવાજ આવ્યો : 'સબુર!'

સ્મશાન અને અવસાન, સુગ્રીવરાજ ને ભગવાન રામચંદ્રની આમન્યાનો ભંગ કરનારો અવાજ કોનો હતો? બધાએ વિસ્મયથી જોયું. નદીની કાંધી ઉપર એક જુવાન ઉભો હતો.

સહુએ એને ઓળખ્યો.

અરે, આ તો વાલીપુત્ર-અંગદ!

અંગદે આગળ આવીને કહ્યું : 'સબુર! કોઇ એ શબને અગ્નિ-દાહ ન દેશો. આ ભવમાં કે કોઇ પણ ભવે એ શબને અગ્નિદાહ દઇ શકાશે નહિ.'

વાલીનો પુત્ર અંગદ! એનો પડકાર એ કોઇ સામાન્ય વાત ન હતી. વળી એ મરનારનો એકનો એક યુવાન પુત્ર!

બધા થંભી ગયા અંગદે કહ્યું : 'મારા પિતાને અગ્નિદાહ દેવાશે પૂર્વની રીત પ્રમાણે. અન્યાયથી હણાયેલા યોદ્ધાને અગ્નિદાહ ત્યારે જ દેવાય છે, જ્યારે કાં તો એને અન્યાયથી હણનારનું કે એ અન્યાયનો બદલો લેવાનું પિતૃઋણ ચુકવવાને નિષ્ફળ નીવડેલા એના પુત્રનું શબ પણ એક જ ચિતામાં એની સાથે બળે છે. વાલીના શબની સામે-મારા પિતાના શબની સામે હું એ શપથ લઉં છું.'

કોઇ કાંઇ બોલ્યું નહિ. ચાલ્યું નહિ. ને કેટલોય સમય ગયો.

કિષ્કિંધા નગરીમાં ખબર પહોંચ્યા: અંગદે અનાદિ પરંપરા પ્રમાણે શબના સંસ્કારને થંભાવ્યા છે.

સુગ્રીવને લાગ્યું કે ભગવાન રામચંદ્રના બાણ નીચે છુપાયેલી કુટુંબકલહની કહાણી અંગદની હઠ ફરીને સજીવન કરશે કે?

ને અંગદની વાત વાસ્તવિક હતી—લોકવ્યવહારની હતી એ કોણ જાણતું ન હતું? પરંપરા પ્રમાણે એમ જ આચાર કરવાનો વાલીનો અધિકાર હતો, ધર્મ હતો.

હવે શું થાય? ત્યારે શું અંગદ ને રામચંદ્ર વચ્ચે યુધ્ધ થશે? એકલે હાથે લંકામાંથી રાવણને જીવતો પકડીને બંદીવાન કરનાર વાલી. એ વાલીનો પુત્ર અંગદ એની ભયંકર તાકાતની તો ઘેર ઘેર વાતો થતી. દશે દિગ્પાલો કંપી ઉઠે એવી આ વાત હતી. સ્મશાન આખું જ જાણે ચિત્રવત્ થંભી ગયું.

ત્યારે સુગ્રીવરાજે તારામતીને આદેશ આપ્યો :

'રાણી! તમારા પુત્રને સમજાવો. પૂર્વાધિકારીની અંતિમ ક્રિયા વગર તો આપણો રાજ્યાભિષેક અધુરો છે. તમારા પુત્રને સમજાવો. થવાનું હતું તે થઇ ગયું, ને હવે શાણા માણસે ગઇ ગુજરીનો શોક ના કરવો જોઇએ!'

'ક્ષમા કરો, રાજન!' તારામતીએ કહ્યું : 'મારાથી એ નહિ બને. હું એના બાપના મોત પછી એના બાપના શત્રુનો ઘરવાસ માંડનારી એને કયે મોઢે સમજાવું?'

'તો જાણો છો રાણી...શું થશે? ભગવાન રામચંદ્રને હાથે એનો વધ થશે.'

'વીર પિતા ઉપરના અન્યાયનો બદલો લેતાં પુત્રનું અગર જો અવસાન થાય તો કઇ વીરપત્ની એ પુત્રના અવસાન ઉપર શોક કરે? માતા તરીકે મારા પુત્રને ઉગારવાનો એકમાત્ર અપમાનથી ભરેલો માર્ગ મારે માટે ઉઘાડો હતો, એ મેં લીધો. પુત્ર તરીકે એને જો વીરોચિત માર્ગ સૂઝતો હોય તો, રાજન, એમાંથી વારવાનું કામ મારૂં નથી!'

આમ વાલીનો અંતિમ સંસ્કાર ના થયો. અને એ શબની પાસે નદીકાંઠે ઝુંપડી બાંધીને અંગદ વસવા લાગ્યો.

કિષ્કિંધાનો એ યુવરાજ હતો. પરંતુ જીંદગીમાં એણે કોઇવાર કિષ્કિંધામાં પગ ન મૂક્યો.

પિતાના અપમૃત્યુનું એ વેર લે તો એની માતાને વૈધવ્ય સાંપડે! એ શું કરે? જંગલમાં બધાથી દુર સર્વ કોઇના સંસર્ગને પરહરીને એ એકલો જ રહ્યો. એ તપ પણ કરતો નહોતો. કેમકે, ભગવાનમાં એને શ્રદ્ધા રહી ન હોતી. જાણીબુઝીને એ જીવતો પણ નહતો, કેમકે, જીવતા રહેવામાં એને કોઇ આનંદ ન હતો. માંદા હાથીની જેમ એ જીવતો હતો! એ જીવતો હતો, કેમકે, મોત એની પાસે આવતું નહોતું.

એકદા એવા એ અઘોરી જીવન જીવતા પુત્રની પાસે તારામતી આવી.

'મા! પોતાની જનેતાને કોઇ ડાકણ તો કહેતું નથી. પણ તું પાછી જા. શા માટે આવી છે?'

'પુત્ર! નારીનો ધર્મ તને નહિ સમજાય. ઇશ્વર કરે ને કોઇ દિવસ પણ ન સમજાય. પણ હું તારી પાસે આવી છું. કેમકે, તારૂં માન મને પ્યારૂં છે!'

'મારૂં માન તને પ્યારૂં? મને મોસાળવવા આવી છો? મને? વાલીના પુત્ર અંગદને? અને તેય કિષ્કિંધામાં?'

'ના પુત્ર, અવસાન પામેલા પતિ અને અવસાનને આરે ઉભેલા પુત્રની વચ્ચે પસંદગી કરવાની મારે માથે વસમી ઘડી હતી.'

'મને જીવાડવાની, જીવતો રાખવાની મા, તને એટલી મમતા હતી કે હું રોજ રોજ હજાર મોતે મરીશ એનો પણ તને ખ્યાલ ન રહ્યો?'

'તેં તારી માતાને કેમ ના હણી? એ તારો અધિકાર હતો. તારો ધર્મ હતો. બોલ, મારા પુત્ર એટલું તો બોલ, તેં તારી માતાને કેમ ના હણી? કુલપ્રતિષ્ઠાને ખાતર શું પરશુરામે પોતાની માતાને હણી નહોતી?'

'મા, એ મારી નિર્બળતા હતી. પણ મને એનો કોઇ અફસોસ નથી. હતી તો નિષ્ફળતા જ. મારા પિતાના અવસાન ઉપર, એનું શબ વગડામાં દગાથી હણાયેલું પડયું છતાં, તું એના દુશ્મનને ઘેર ગઇ...ભલે તને પરાણે મોકલી, પણ ગઇ તો ખરી ને...મા! મારે તારો વધ કરવો જોઇતો હતો... ના કરી શક્યો...ના કરી શક્યો...કેમ કરૂં? ગમે તેમ તોય તું મારી જનેતા...'

'ને તું મારો પુત્ર...હું તને મરવા દઉં? ને જો, મેં સુગ્રીવરાજ સાથે ઘરવાસ સ્વીકાર્યો ના હોત તો તેઓ તને હણી નાંખત...હણી નાંખત...ને હું તને કેમ મરવા દઉં?'

'મા! વીરધર્મની આડે સંસારનાં બંધનો કેમ આવાં આવતાં હશે?'

'જવા દે એ વાત. મેં તને જીવતો રાખ્યો. ને તું તારા પિતા જેવો જ વીર છો એ મારે બતાવવું છે. મારો પુત્ર પોતાના પિતા સાથે ખેલાયેલા દગાનું વેર નથી લઇ શક્યો એ, કાયર છે એટલા માટે નહિ...એ એની માતાનો પુત્ર છે એટલા માટે. મારે આટલું બતાવવું છે. આટલા માટે જ હું જીવતી રહી હતી, જીવું છું. મારે બતાવવું છે જગતને, કે મારો પુત્ર ધારે તો પોતાના પિતાનું વેર લઇ શકે એવો છે. એ નથી લેતો, કેમકે, એને એની માતાની આમન્યા આડે આવે છે.' (અધુરૂં)

સેલ હિંદી રેકોર્ડો હવે વધુ સસ્તાં

હિંદી ફીલ્મી રેકાર્ડો કેવળ શી. ૫-૦ નંગ.

નાચ ઘર, નેક ખાતુન, નયા આદમી, મી. એકસ, હાતિમ તાઇ.

ઇસ્માઇલ આઝાદ, દોસ્ત મોહુમદ, યુસુફ આઝાદ, શેકલાલ અને બીજા જાણીતા કવ્વાલોના રેકોર્ડો શી. ૪-૦ નંગ.

સી. ઓ. ડી.ના ઓર્ડરો અમે લઇએ છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શોપ ૨, અજમેરી આરકેઇડ, ઓફ ૧૪૧ એ. ગ્રે સ્ટ્રીટ,
પો. ઓ. બોકસ ૧૫૭૪, — ડરબન ફોન: ૨૧૫૫૮.

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

સમાચાર સંગ્રહ

—જાકાર્તા : જાવાએ એવું જાહેર કર્યું છે કે સુમાત્રામાંની બેલ્જીયનોની તમામ માલમતા કામચલાઉ સમય માટે કબજે કરાઇ છે.

—લીઓપોલ્ડવીલે : મલાયા દળો અને લુમુમ્બા તરફીઓ વચ્ચે અથડામણ થયાનો યુનો તરફથી ઇન્કાર કરવામાં આવ્યો છે.

—રાયપુર : દુર્ગ જીલ્લાના ઘોટીઆ ગામના ૩૪ આદિવાસીઓને સરકારી કામમાં અંતરાય નાંખવાના ગુનાહિત કૃત્ય માટે પકડવામાં આવ્યા છે.

—ત્રિવેન્દ્રમ : રાજ્યના પ્રજા સમાજવાદી પક્ષે શ્રી સી. જી. જનાર્દનને પક્ષમાંથી દુર કરવાનો નિર્ણય કર્યો છે.

—નવી દિલ્હી : ગુજરાતી ચિત્ર 'મેંદી રંગ લાગ્યો'ને ચાંદીનો ચંદ્રક નહિ પણ માત્ર સર્ટિફીકેટ પ્રાપ્ત થયું છે.

—મુંબઇ : રાણી એલીઝાબેથને 'મોગલે આઝમ'ની ફીલ્મ દેખાડવા માટે ઈંગ્લાંડ માંના ભારતીય હાઇ કમીશનરે યોજના ઘડી છે.

—વોશિંગ્ટન : પ્રમુખ કેનેડીએ જણાવ્યું કે યુનોની શરૂ થયેલી બેઠકમાં હાજર રહેવાની કોઇ યોજના મેં કરી નથી અને હું હાજર રહીશ એમ હું ધારતો નથી.

—ગ્વાલીઅર : સંબલગઢમાં તેલ અને દાળની મીલમાં આગ લાગતા રૂપીયા એક લાખનું નુકસાન થયું હતું.

—વોશીંગ્ટન : આગાખાન અને પ્રમુખ કેનેડીએ પાંચ–છ વર્ષની જુની ઓળખાણ તાજી કરી છે. તેઓ બંને હાર્વર્ડ યુનીવર્સીટીના વિદ્યાર્થીઓ હતા.

—અમદાવાદ : એપ્રીલ ૧, ૧૯૬૧ના રોજથી પ્રવાહી રંગોના વેપાર, સોદા અને કોન્ટ્રેક્ટ માપ સિવાય બીજા કોઇ પ્રકારે નહિ કરવાનું ગુજરાત સરકારે ફરમાવ્યું હતું.

—નવી દિલ્હી : કસ્ટમ અને મધ્યસ્થ એકસાઇઝ ખાતાએ ૧૯૬૦ દરમીયાન રૂા. એક કરોડ સોળ લાખનું દાણચોરીનું સોનું જપ્ત કર્યું હતું.

—કોલંબો : સંસદીય પંચે લાંચરૂશ્વત માટે તાજેતરમાં ગુનેગાર ઠરાવેલા સભ્યોના નાગરિક અધિકારો છીનવી લેવામાં સરકારને મળેલી નિષ્ફળતા અંગે તેની સામે અવિશ્વાસ દર્શાવતી વિરોધ પક્ષે રજુ કરેલી દરખાસ્તને સેનેટે (સીલોન સંસદના ઉપલા ગૃહે) ઉડાવી દીધી હતી.

સામાજીક ખબરો

લગ્ન સમાચાર

તા. ૭–૫–૬૧ના શુભ દિને બેથાલ વાળા શ્રી નારણભાઇ ભાણાભાઇની સુપુત્રી ચિ. ડાહીબેનના લગ્ન સ્વ. વિઠ્ઠલભાઇ ભીખાભાઇના સુપુત્ર ચિ. બાલુભાઇ સાથે થયા હતા. શ્રી નારણભાઇ બેથાલમાં એક અગ્રગણ્ય સેવા ભાવી અને ભાવનાવાળા વ્યક્તિ છે. તેઓ ઇન્ડિયન ઓપિનિયન, રામકૃષ્ણ સેંટર અને એવી ઘણી સંસ્થાઓને પોતાની સેવાનો લાભ આપે છે. શ્રી મંગળદાસ ભીખાભાઇ (ડરબન) પણ ખૂબજ ધાર્મિક પ્રવૃત્તિવાળા છે. આમ આ બે ઘરનો સંબંધ એક આદર્શ સંબંધ છે. બન્ને કુટુંબો પોતાનાં સગાં સ્નેહીઓનો આ લગ્ન પ્રસંગમાં પધારી આભારી કરવા બદલ સૌનો આભાર માને છે. આ શુભ લગ્ન પ્રસંગની યાદગીરીમાં શ્રી નારણભાઈએ ઇ. ઓ.ને ૨–૨–૦ ભેટ આપી છે.

* *

તા. ૧૧–૫–૧૯૬૧ના શુભ દિને મોર્ગેન્ઝનના સ્વ. નારણભાઇ ભગાભાઇની સુપુત્રી ચિ. રતનબહેન ઉર્ફે રેખા બહેનના શુભ લગ્ન શ્રી જયરામભાઇ નરોત્તમભાઇના (હાલ જોબર્ગ) સુપુત્ર ચિ. ધીરજલાલ સાથે થયા હતા. આ પ્રસંગે પધારેલા સર્વે સગાં સ્નેહીઓ અને મિત્ર મંડળનો શ્રી વલ્લભભાઇ ભગાભાઇ અને કુટુંબીઓ આભાર માને છે. આ શુભ પ્રસંગે બીજા મંડળોની સાથે ઇ. ઓ.ને પણ શ્રી નારણભાઇએ ૨–૨–૦ ભેટ આપી છે.

* *

શ્રી જયરામભાઇ નરોત્તમની (જે. ડાભા) સુપુત્રી ચિ. જયમતિબહેન ઉર્ફે શારદાબહેનના શુભ લગ્ન તા. ૩૦–૪–૧૯૬૧ અને સુપુત્ર ચિ. ધીરજલાલના લગ્ન તા. ૧૧–૫–૧૯૬૧ના શુભ દિને થયા હતા. આ પ્રસંગે પધારેલાં સર્વે સગાં સ્નેહીઓનો અને મિત્રોનો શ્રી જયરામભાઇ આભાર માને છે. આ લગ્ન પ્રસંગની ખુશાલીમાં તેમના તરફથી ઇ. ઓ.ને ૧–૧–૦ ભેટ મળી છે.

* *

અવસાન

ટ્રાંસવાલના સ્ટાન્ડરટન શહેરમાં સને ૧૯૧૫ના વર્ષથી શાકભાજી ફળફળાદીનો ધંધો કરતા શ્રી ઉકાભાઇ નારણજી મીસ્રીનું ૮૪–૮૫ વર્ષની ઉમરે હૃદય રોગાઘાતના કારણે એમના જયેષ્ઠ પુત્ર દેવજીભાઇ મીસ્રીના ઘરે જોહાનીસબર્ગમાં તા. ૮મી એપ્રીલ સને ૧૯૬૧ને શનિવારે ઓચિંતુ અને અણધાર્યું અવસાન થયું હતું. તેમના મૃતદેહના અગ્ની સંસ્કાર પ્રસંગે અનેક સજ્જનો સ્મશાન યાત્રામાં પધાર્યા હતા તેમનો સર્વેનો, તેમજ અનેક ભાઇ બહેનોએ રૂબરૂ મળી કે તારથી અને પત્રોથી હમારી પ્રત્યે જે સહાનુભૂતિ, સ્નેહ, સદ્‌ભાવ, સૌજન્ય, અનુકંપા, અને આશ્વાસન દર્શાવ્યાં છે તેમનો સૌનો, આ પત્રદ્વારા અંતઃકરણપૂર્વક આભાર માનીએ છીએ.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અમે સ્પેસ્યલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ટ્રાક્ટ લઈશું.

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

ગ્રે અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર – ડરબન.

ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

આદુ, લસણ બજાર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ શી. ૧–૦, બેગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦–૦.

દુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર ભાવ,

બટાટા, ડુંગરી (કાંદા), સુકા લાલ મરચાં, ખુમલા, સુકા ઝીંગા (છાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક જાતનો મરી મસાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમાં રાખીએ છે. કપુરી અને બેનલી પાન બજાર ભાવ, પોસ્ટેજ જુદું.

સુરણ, રતાળુ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાલુ છે.

રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને બેલજીયન કોંગોના ઓરડરો ઉપર પુરતું ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી મોકલશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

બુકકીપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠાં અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને થાર્ટગાર્ડ ઈનસ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Office :
9 Barkly Arcade,
38 Market Street,
Phone : 339033,
Johannesburg.

Residence :
52 Patidar Mansion,
13 Kort Street,
Phone : 330816,
Johannesburg.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વોર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન વ્યાજબી ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઈયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગળ વધારો.

L. MISTRY

61 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press (Phoenix) Address INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor